

SLOVENSKI NAROD

Iznajma vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petti vrst in Din 2, do 100 vrst in Din 2.50, od 100 do 300 vrst in Din 3, večji inserati petti vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNISTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Krafjeva ulica štev. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefoni št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Važni diplomatski razgovori v Londonu:

ANGLIJA IN PODUNAVJE

Anglija propagira gospodarsko zbljanje med vsemi podunavskimi državami v prepričanju, da bo tako prišlo tudi do političnega zbljanja — Načrt dr. Hodže osnova za nadaljnja pogajanja

LONDON, 15. V. Kronanske svečnosti, pri katerih so se zbrali zastopniki vseh evropskih držav, je izkoristila angleška diplomacija za vsestranske razgovore o vseh aktualnih problemih mednarodne politike. Posebno pozornost so pri tem angleški državniki posvetili problemu Srednje Evrope. Opozneni so bili zlasti dolgotrajni razgovori češkoslovaškega ministrskega predsednika dr. Milana Hodže z angleškimi državniki. Prav tako so imeli zastopniki vseh ostalih podunavskih držav razgovore z angleškim zunanjim ministrom Edenom in drugimi vodilnimi politiki. V londonskih krogih opozarjajo zlasti na zadovoljive rezultate, ki so jih rodili razgovori češkoslovaškega ministrskega predsednika dr. Hodže. Poseben odbor strokovnjakov zunanjega ministra je namreč sedaj začel podrobno proučevati načrt dr. Hodže glede rešitve podunavskega problema kot najvažnejšega dela srednjeevropske in splošne evropske varnosti. Na angleški strani je prevladalo prepričanje, da predstavlja varnost Srednje Evrope in sodelovanje v Podunavju najvažnejši temelj evropskega miru.

V Londonu nihče ne jemlje resno

osišča Rim-Berlin, ki ga smatrajo za rezultat prehodne politike, ki nikakor ne more trajno služiti evropski politiki. To se vidi že po samem dejstvu, da niti one podunavskie države, ki so povezane z Italijo po rimskih protokolih, nočejo vstopiti v rimski ideološki blok in se na eni strani bore proti fašizmu, na drugi strani pa proti boljševizmu. Te države, ki že v lastnem interesu morajo tvoriti eno skupino, je treba čimprej dovesti do medsebojnega gospodarskega zbljanja. Le na ta način se da doseči in zajamčiti njihova resnična samostojnost, varnost in neodvisnost. Kakoršne pa so prilike sedaj, ni ogrožena samo samostojnost Avstrije in Češkoslovaške, marveč tudi Madžarske. To pa, kar Angleži smatrajo za predpogoj varnosti in miru v Srednji Evropi, se po njihovem mnenju nikdar ne da doseči s snavanjem nekih blokov in sklepanjem protokolov, marveč samo z resničnim gospodarskim sodelovanjem, ki naj pozneje dovede tudi do političnega zbljanja. Zaradi tega pa tudi Anglija sama odklanja vsako izjavo, kakršne so bile še nedavno običajne in tudi vsako jamstvo, ker smatra vse te eksperimente, ki bi mogel na drugi strani učinkovati kot izzivanje.

osnovna za nadaljnja pogajanja

Po angleškem pojmovanju srednjeevropskega položaja danes ni aktualno nujno habsburško vprašanje niti madžarski revizionizem. V prvi vrsti je potrebno gospodarsko zbljanje med podunavskimi državami, ukinitev carinskih ovir in samo po sebi bo sledilo politično zbljanje vseh podunavskih držav. To jasno dokazuje češkoslovaška politika napram narodnim manjšinam, okrepitev demokratičnih tendenc v Avstriji, posebno pa nedavna izjava madžarskega ministrskega predsednika Daranyia, ki zahteva za Madžarsko samo ravnopravnost in zaščito madžarskih manjšin v inozemstvu.

V Londonu bivajoči državniki podunavskih držav so se mogli pri tej priliki prepričati, da ima Anglija velik interes za vsa vprašanja, ki vodijo h konsolidaciji Srednje in južno-vzhodne Evrope in da to zanimalje za Srednjo Evropo ni samo akademsko.

To mnenje podprtavajo tudi vsi vodilni londonski listi, ki priznavajo, da se kaže med podunavskimi državami samimi vedno večje stremljenje po ureditvi vseh sporov in čim tesnejšem sodelovanju na gospodarskem polju. Veliko važnost počnajo na načrt češkoslovaškega ministrskega predsednika

dr. Hodže, ki ga smatrajo merodajni londonski krogi za primerno osnovno nadaljnji razgovorov v pogajanji. Sklenevki skladnih pogodb med Češkoslovaško, Avstrijo, Jugoslavijo, Madžarsko, Rumunijo in Bolgarijo bi dvignila medsebojni trgovinski promet in pozivila gospodarstvo v teh državah, kar bi dovedlo do odprave nezaposlenosti in pripomoglo do splošnega dviga življenjskega standarda v teh deželah. Veleslobo bodo to prizadevanje podpirale in če treba, doprinesle tudi svoje žrtve.

Sestanek Eden — Delbos

London, 15. maja. z. Po številnih razgovorih, ki sta jih imela Eden in Delbos v teku zadnjih dni v Londonu, pričakujejo sedaj v političnih in diplomatskih krogih z veliko napetostjo za nedeljo dopoldne napovedani sestanek med Edenom in Delbosom. Ne bosta pa se sestala, kakor je bilo doslej običajno, v zunanjem ministru, marveč na Edenovem stanovanju. »Times« pišejo, da se bosta mogla tam mnogo bolj nemoteno porazgovoriti o vseh zadevah, ki so na dnevnem redu. V diplomatskih krogih pripisujejo temu sestanku izredno važnost.

seykskim ozemljem, streljali. »Los Angeles« je postal nepoškodovan, ZMC II. pa je dobil takrat več lukenj. Oblasti so ujeli tudi večkrat telefonske pozive neznance, ki je svaril povelnika zrakoplov, naj ne pluje prenizko preko newjerseyskega ozemlja, ker bodo sicer ogroženi prebivalci zrakoplov preluknjali s streli.

Madžarska bo proglašila oboroževalno enakopravnost če bo Madžarska postopala svojevoljno, Francija in Mala antanta ne moreta ravnodušni

Pariz, 15. maja. p. Po vseh iz Prague namerava Madžarska v najkrajšem času proglašati svojo vojaško enakopravnost z drugimi srednjeevropskimi državami. V Parizu so te vesti izviale veliko zanimanje. Listi jih obširno komentirajo in nagašajo, da bi pomenila ponovna obrožitev Madžarske izpolnitve prvega dela znanega madžarskega programa. Po mnenju francoskih listov se Madžari nameravajo tokrat pogoditi z Malo antanto. Verjetno je, da bo Mala antanta pod gotovimi pogoji pristala na madžarske zahteve, če pa bi enostransko postopala, nikar ni pričakovati, da bi ostala Mala antanta ravnodušna in da ne bi podvzela nicesar proti takim prekršitvam trianonske pogodbe. Posebno se bavi s tem vprašanjem »Petit Journal«, ki ugostavlja, da lahko Madžarska doseže vojaško enakopravnost z drugimi državami v sporazu ali pa v nasprotju z Malo antanto in Francijo. V drugem primeru bi se ponovna madžarska obrožitev smatrala za ojačanje osi Rim-Berlin, kar bi pomenulo veliko neprjetnost za Malo antanto in Francijo. Nedavno potovanje madžarskega vojnega ministra generala Röderja v Berlin kaže na to, da se na Madžarskem bavijo z misijo o ponovni obrožitvi. Vsekatror morajo na Madžarskem vedeti, da bi Francija v primeru, če bi se proglašitev madžarske vojaške enakopravnosti izvršila proti volji držav Male antante, odločno nastopila in da bi znala zopet dokazati, da ima v srednji Evropi še vedno močan vpliv.

izredno odjemljivo nazaj v mesto. Škofjeločana sta pustila v gozd. Možu se vse stvari zdele povsem jasna. Zato se je danes informiral pri oblastnih, kaj je z zaplenjenim saharinom. Na pristojnem mestu pa mu niso mogli dati nikakih informacij. Zato se je odpravil na policijo, kjer je vso zadevo prijavil. Zdaj menda že razume, da je nasedel sleparjem.

Zveza Ljubljana — Vodmat — Moste

Ljubljana, 15. maja.

Z nastankom velike Ljubljane je treba opozoriti merodajne faktorje na stvari, ki so bile prej opravičljive iz stališča naše priznane ozkorčnosti, češ Vodmat—Moste so predmetna in ne spadajo k ljubljanskemu Cityju. Z nastalom obsežnim objemom ljubljanskega mesta po periferiji bi si pa želeli tesnejše priključitve oziroma lagodnejšega stika s središčem.

Zaloska cesta je glavna prometna žila v Zasavje in seveda tudi okolice Ljubljane s severne strani. Če upoštevamo še, da je na tej cesti polno, oz. skoraj vsi zdravstveni zavodi Ljubljane, ne bo težko dokazati, kako je potrebna ta cesta regulacije v razširjenju in tlakovaju. To je za sedaj seveda ločna želja, ki se bo mogla uresničiti, kadar bo denarja kaj odveč in bo najbrž po dolgih letih...

Opozoriti pa hočemo na malenkost, ki je izvedljiva takoj in ob malenkosti uvidljivosti mestnega plogavarstva. Celih 30 let že stopamo ob neizpremenjeno stanju do danes po tej cesti v slabem in lepem vremenu, pozimi in poleti, in to po pespoti, ki vodi ob Leoniču, žečežne trgovine Sušnik in Stari remizi do žečežnega prelaza. Kdor ne hodi po tej cesti, mu ne bo znano, da pespoti na drugi strani ceste sploh ni, izvzemši ob državni bolnici. Toda označena pespot, kjer valovi promet Vodmatov Most in oddaljenjši krajev v center, se stisne tik žečežne trgovine Sušnik, pespot na pol-drugi meter (ne pretiravam niti za centimeter), in sicer v dolžini takih 100 metrov, kjer segata dva vrtova tako daleč izven stavne črte. V tem tesnem prostoru nastane največja ovira in nevarnost za pešce, kjer drvi, tik ob poldrugem metru široki pespoti tramvaj. Omenjam tudi, da pespot visi proti tramvajski progi. Pozimi ob poleđici lahko nepreviden korak spravi pesca načrnost po drveči tramvajski voz, poleđiti te pa ob deževju obrizga, ker se voda nabira v kotanjah proge.

Niti v eno smer v enovrstnem maršu ni mogoč normalen promet, da ne govorimo o onih, ki gredo v nasprotno smer ter se natov še snidemo s tramvajskim vozom. Ne preostane drugega, kakor da vsi pespoti na mestu kot sohe in čakanoma, da zdrži tramvajska nevarnost nimajo nas. Ako se smrtna nesreča dosedaj še ni pripetila, recimo, da imamo več sreče nego pameti.

Ker predstavlja kamen spodnike in življensko nevarnost le nekaj desetin kvadratnih metrov vrtca, last menda dveh lastnikov, smo prepričani, da si bodo merodajni gospodje ogledali pravčasno to mesto in čim prej odstranili to 30-letno zagato. R. Gš.

Škofjeločan je nasedel sleparjem s saharinom

Maribor, 12. maja.

Včeraj se je pripeljal iz Škofje Loke v Maribor neki Ivan V. z namenom, da bi si tu nabavil večjo količino saharina. Stopil je k znaku ter ga prosil, naj mu preskrbi 25 kg tega prepovedanega sladila. Znamenec, neki čistilec oken U., je prošnji Škofjeločana na videz ugodil ter mu je dejal, da mu bo do večera saharin preskrbel. Škofjeločan mu je tedaj dal na račun 5.600 din. Ker pa je znašala kupnina 9.500 din, sta se naknadno domenila, da bo neki tretji moški z motociklom pripeljal saharin v Škofje Loko in mu ga izročil proti plačilu ostalih 3.900 din.

Namerilo pa se je, da so se že zvečer vse trije zbrali in se odpeljali v Betnavaški gozd, kamor je dejansko neki moški prinesel težek zavoj, v katerem naj bi bil saharin. Brž so zavoj našli na motorno kolo in se nato odpeljali proti Hočam. Bili so malone že na koncu gozda, ko se jim je pripeljal nasproti neki kolesar s prizgan električno svetilko. Ustavil jih je in zahteval, da se legitimirajo. Čistilec oken je tedaj zakričal: »Financar! Bežimo!« Res sta on in njegov Škofjeločski znanec v naglici skočila z motorne kolesa in zbežala v gozd, kjer sta se skrila. U. pa se je kmalu vrnil k motornemu kolesu ter se je skupno z vodnjem odpeljal nazaj v mesto. Škofjeločana sta pustila v gozd. Možu se vse stvari zdele povsem jasna. Zato se je danes informiral pri oblastnih, kaj je z zaplenjenim saharinom. Na pristojnem mestu pa mu niso mogli dati nikakih informacij. Zato se je odpravil na policijo, kjer je vso zadevo prijavil. Zdaj menda že razume, da je nasedel sleparjem.

Nadaljevanje šoferske stavke v Londonu

LONDON, 15. maja. AA. Stavka v londonskih avtobusnih podjetjih traja dalje. Danes so glasovali v 50 londonskih garažah. Od teh jih je bilo 46 za nadaljevanje stavke, 4 pa proti. Za nadaljevanje stavke je glasovalo 17.459 nameščencev, proti pa 1.776.

Curtis, 15. maja, Beograd 10. — Pariz 19.605, London 21.6075, New York 437.375 Bruselj 73.70, Milan 23. — Amsterdam 240.30, Berlin 175.25, Dunaj 81.75, Praga 15.25, Varšava 83. — Bukarešta 3.25.

Krvave borbe za Bilbao Neuspeli napad Baskov na Bermeo

nameravani prodor posrečil, bi se bilj moral frankovi umakniti daleč nazaj in prepuštili Baskom Bermeo in Guernico. Včeraj teževi so vrgli v boj motorizirani oddelki, podprt pod večjega oddelka tankov in strojnic. Vneja se je na zapadnem pobojišču Solube krvava bitka, ki je trajala vse noč. Vendar pa Baski silni premoči klobu vsemu junastvu niso bili kos. Njihov napad je napelos zlomil v silnem topniškem ognju, vrhutega pa so jih bombardirala še frankovska letala. Ves oddelek, ki je štel okrog 2000 mož, je bil popolnoma uničen. Proti jutru so nato frankove prešli v napad in so skoraj brez odpora zavzeli hrib Toli in Jaca. Če pa bi se bil Baskom

izredno potrebne ukrepe.

LONDON, 15. maja. br. Veliko pozornost je združilo dejstvo, da je general Franco včeraj poslal angleškemu poslaniku v Hendayu noto, v kateri ga opozarja na to, da nameravajo španski republikanci torpedirati več angleških ladij, da bi na ta način, valem kriivo na frankovke, še bolj pridobili Angliji na svoje stran. Ker pa je to poročilo prispeло neposredno po eksploziji na »Hunterju«, prevladuje mnenje, da gre za prozoren maneuver, ki naj odvrne odgovornost za tak dogodek od frankovev.

ON, 15. maja. AA. Po dospelih vseh vladni letalci obstrelijevali mesto Saragossa. Nacionalistične oblasti pravijo, da je bilo mrtvih in ranjenih 260, med njimi tudi več žensk in otrok. Viadna letala so obstrelijevala tudi Granado ter povzročila veliko škodo.

Hindenburg» vendor le žrtev atentata? Ugotovite newyorške policije

New York, 15. maja, r. Predsedstvo newyorške policije objavila sedaj komunikaci o uspehih policijske preiskave o vzrokih katastrofe nemškega zrakoplova »Hindenburga«, ki je, kakor znano, zgorel pri prist-

janju v Lakehurstu. Po tem poročilo so detektivi, ki so podrobno pregledali ostanke zrakoplova, prišli do prepranja, da je nešreča nastala zaradi eksplozije kake bombe ali pa kakega eksplozivnega izstrelka. V

Novi grški notranji minister — general

Atena, 15. maja. AA. Na podlagi zadovoljivih uspehov vseh sole Kralja Aleksandra I. v Beogradu, da bi se pojavil v vzrokih solnih solih dgnila in zboljšala, je prosvetni minister izdal odlok na se vzorne osnovne sole otvorijo tudi v Nišu, Novem Sadu, Banjaluki, Skoplju in Ljubljani.

Za pedagoške instruktorje so imenovani v Nišu dr. Živan Ivanović, prof. učiteljički v Negotinu, v Novem Sadu Vasilije Pejhej, prof. učiteljički v Kragujevcu, v Banjaluki Borivoj Nedić, prof. učiteljički v Banjaluki, v Skoplju Milan Janjušević, prof. učiteljički v Skoplju, in v Ljubljani Rudolf Kobilica, učitelj meščanske sole v Litiji.

Instruktorji obiskujejo beografsko šolo od 10. maja naprej, da se seznanijo z delom

Sprejem pri Edelu

Vladigerov o sebi in o nas

Bolgarski komponist je posebno vesel, ker bo ljubljanska vprizoritev njegove opere prva v Jugoslaviji

Ljubljana, 15. maja

Komponist Pančo Vladigerov bo drevi v operi prisostvoval premieri svoje prve operе »Carja Kalojanac«. V četrtek je prišpel s svojo gospo iz Sofije v Ljubljano. V kavarni Emioni smo se sestali in se pogovorili z njim v štirih jezikih, torej z združenimi močmi in sredstvi. Ravnatelj Polič, skladatelj Oster in tajnik Mahkota so prijazno pomagali, prijazni Vladigerov se je pa trudil, da je v bolgarsčini, srbohrvaščini, nemščini in francoščini povedal nekaj o sebi in svojih delih ter o Ljubljani in o naših skladateljih, ki jih pozna, ceni in spoštuje.

Vizitka, ki mi jo je najprvo posredoval, sem spoznijo včaknil v žep in jo prebral. Cital sem >Pantcho Vladigeroff, compositeur et pianiste, professeur à l'Academie de musique«. Internationalna vizitka, kakor je internacionalen go-spod Vladigerov. Danes ga pozna ves evropski kulturni svet, njegova dela so na programu svetovnih dirigentov.

Torej najprvo o »Carju Kalojanac«, ki ga bomo slišali jutri kot premiero. — Več let sem iskal sujet za bolgarsko narodno opero, je pripovedoval prijazni Vladigerov, ter sem se naposled oslonil na roman, ki ga je napisala Mutafova. Na srečo sem našel tudi dobrega libretista pesnika Nikolaja Lijjeva. Izogibal sem se recitativnega stila in sem vso opero, kakor pravimo, prekomponiral. V nastopih z zbori in skupinami sem uveljavil bolgarski folklorni element, sicer pa sem se poslužil splošne glasbe. Opera je bila prvič vprizorjena pred letom dni v Sofiji, pred 3 meseci pa v Bratislavi. Zagotovljena je bila vprizoritev že v Budimpešti, v Štokholmu in v Ameriki. Narodni bolgarski pleši, ki so vpletjeni v opero (račenica in kol), so bili že izvajani. V 2 mesecih sem opero skiciral, v enem letu sem jo izdelal

— Da, prvič in mi zelo ugaša. Imam občutek, da imate veliko kulturno tradicijo in pri generalni skupščini v operi sem bil iznenaden sprito umetniškega nivoja opere. Orkester imate odličen, čeprav je majhen, zbor je prvorosten in za soliste sem se takoj navdušil, ker docela ustrezajo intencijam moje operе. Vesel sem bil tudi, da opero dirigira tako zmožen dirigent kakor je dr. Švara. Odkrito pa povem, da je moje veselje posebno veliko sprito tega, da je ljubljanska vprizoritev »Carja Kalojanac« prva vprizoritev moje prve operе v Jugoslaviji. Prepričan sem, da ne bo več dolgo, ko bo tudi v Sofiji vprizorjena jugoslovanska opera. Kulturno zbljanje se začne s poznavanjem, spôštanjem in vrednotenjem kulturnih dobrin. Srečen sem, da se je začelo tako resnično zbljivanje med Bolgari in Jugoslovani v Ljubljani s pomočjo glasbenih vrednot.

— Katera naše skladatelje najbolj cenite?

— Kolikor poznam njih del, zelo cenim in spoštujem prijatelja Slavka Osterca (Oster je pomežnik!), Slavenskega, Baranovića in Konjoviča.

Pozdravljamo skladatelja Vladigerova v naši sredi, čestitamo tudi ravnatelju Počku, ki se zaveda, da je potrebno dejansko kulturno zbljivanje med nam in Bolgari in uvrstil v repertoar prvo bolgarsko opero. Bolgari so se mu že izkazali hvalne in so ga povabili za prihodnjem sezono v Sofiju, kjer bo dirigiral z Matačićem v operi in na simfoničnem koncertu.

Polževe

v pomladnem zelenju

Od dne do dne postaja Polžev privlačnejše za izletnike in letoviščarje

Višnja gora, 14. maja. Tudi letošnja zima smučarjem ni bila naklonjena. Kar ni hoteli biti snega, da bi mahnili s smuči na krasne smučarske poti tja na Polžev nad Višnjo goro. Med domačini je že nastal pregovor, da bi ne bilo na Dolenjskem nikoli več snega, če bi postavili na Polževem še en planinski dom. Toda na Polževem ni zgrajen ponosni dom zato, da bi odganjal sneg, tudi ne samo in izrecno za smučarje, saj traja bela opojnost le nekaj mesecov v letu. Dom je namenjen zlasti izletnikom in letoviščarjem, ki ljubijo lepoto nepokvarjene narave in si žele v miru počitka in razvedrila. Saj stoji v ljubki dolini, ki je zdaj spomladi vse v cvetu in zelenju, nad njo se pa dviga hribček s starodavno cerkvico sv. Duha, od koder je krasen razgled po vsej Dolenjski, proti Kamniškim planinam, Julijskim Alpam, Zasavskim goram in Notranjski. Zato pa postaja Polžev od dne do dne privlačnejše točka za izletnike, saj leži na takem kraju, da ga človek ne more pozabiti, če je bil že kdaj gori.

Na Polževem se pocutis kakor doma, razčivši se po mili volji, nikomur nisi na poti, na nikogar se ni treba ozirati. Zrak je čist in zdrav, saj se razprostira okrog in okrog doma mogočni bukov in smrekovi gozdovi. Polžev samo pa leži 600 m nad morjem, kjer vlaže že pravi planinski zrak. Daleč naokoli nobenega industrijskega podjetja, najboljša vas Zavrtče pa je tudi precej odmaknjena od doma. Okrog doma se razprostira ravnina koščenina, pripravna za solinjenje, otroška igrišča, pred domom je lep prostor za baliranje.

Dom na Polževem je lesen, le podstavek je zidan. Dolg je 16 m, širok 11 m in prav toliko visok. V pritliju je prostornina obedinica (5x14 m). Zanimiva je velika kmečka peč, 2 m široka, ki je na poseben način prirejena za centralno kurjavo. Za obedinico je kuhinja, dom ima zidan

partituro vred. (Ravnatelj Polič je prišel, da je to že rekordno delo).

Vladigerova karijera do danes je bila sijajna. Šele pred 4 leti se je vrnil iz Berlina v domovino. V Nemčiji je bil učencev Paula Juona, Georga Schumanna in pianista prof. Barth. L. 1918. je dobil Mendelszonovo nagrado za svoj klavirski koncert opus 6 in leta nato isto nagrado za svoje Impresije opus 9, kar bo zanimalo naše glasbenike, občinstvo pa naj ve v tem da je Vladigerov kapaciteta, ki jo prima, mednarodni glasbeni forum. Svetovni sloves si je priboril prav za prav s svojim violinškim koncertom opus 11, ki ga je prvi dirigiral Reiner. Stalno so na programu Vardarska rapsodija, Bolgarska suita, simfonični bolgarski plesi in dva njegova klavirska koncerta z orkestrom.

— Ali poznate naše skladatelje in našo glasbeno kulturo?

Pred dvema letoma sem bil gost zagrebške Filharmonije. Tedaj sem navezel prve stike z jugoslovanskimi glasbenimi tvorci. Pred mesecem sem pa spoznal skladatelja v Beogradu in se seznanil z njih deli. To je bilo ob prilikl bolgarskega koncerta v Beogradu. Kmalu nato je bil jugoslovanski koncert v Sofiji in ob tej priloki sem se še globlje seznanil z jugoslovanskim glasbenim kulturo. Tedaj je nastalo tudi posebno prirščno prijateljstvo med menom in vašim skladateljem Slavkom Osterom in ravnateljem Mirkom Poličem.

— V Ljubljani ste prvič?

— Da, prvič in mi zelo ugaša. Imam občutek, da imate veliko kulturno tradicijo in pri generalni skupščini v operi sem bil iznenaden sprito umetniškega nivoja opere. Orkester imate odličen, čeprav je majhen, zbor je prvorosten in za soliste sem se takoj navdušil, ker docela ustrezajo intencijam moje operе. Vesel sem bil tudi, da opero dirigira tako zmožen dirigent kakor je dr. Švara. Odkrito pa povem, da je moje veselje posebno veliko sprito tega, da je ljubljanska vprizoritev »Carja Kalojanac« prva vprizoritev moje prve operе v Jugoslaviji. Prepričan sem, da ne bo več dolgo, ko bo tudi v Sofiji vprizorjena jugoslovanska opera. Kulturno zbljanje se začne s poznavanjem, spôštanjem in vrednotenjem kulturnih dobrin. Srečen sem, da se je začelo tako resnično zbljivanje med Bolgari in Jugoslovani v Ljubljani s pomočjo glasbenih vrednot.

— Katera naše skladatelje najbolj cene?

— Kolikor poznam njih del, zelo cenim in spoštujem prijatelja Slavka Osterca (Oster je pomežnik!), Slavenskega, Baranovića in Konjoviča.

Pozdravljamo skladatelja Vladigerova v naši sredi, čestitamo tudi ravnatelju Počku, ki se zaveda, da je potrebno dejansko kulturno zbljivanje med nam in Bolgari in uvrstil v repertoar prvo bolgarsko opero. Bolgari so se mu že izkazali hvalne in so ga povabili za prihodnjem sezono v Sofiju, kjer bo dirigiral z Matačićem v operi in na simfoničnem koncertu.

Binkošti

v rudarskih revirjih

Od lanske jeseni se položaj v trboveljski dolini in sploh v rudarskih revirjih zboljšuje

Trbovlje, 14. maja

Po dolgih letih bodo rudarji letos binkošte praznici zopet veselje obhajali. Položaj v revirjih, zlasti pa v trboveljski dolini se od lanske jeseni naprej stalno zboljuje. Dočim so rudarji v prejšnjih pomladnih mesecih s strahom pričakovali, kaj jim prinese poletni meseci, ali ne morda nove težke preiskusnine, letos je brezkratne glejado v bodočnost. Nič več ni videti o nih mireh obrazov, raz katere se je brala skrb za vsakdanji kruh in neizvestna bodočnost. Obrazi so kakor preroveni in vse veseli zboljšanja, ki ga je rudarstvu prinesla letosna pomlad.

Ljudje, zlasti naši rudarji se sprašujejo, da li utegne to zboljšanje se morda ustvari ali pa je samo prehodno. Na to vprašanje je težko odgovoriti. Gotovo to zboljšanje ni samo prehoden pojav, kajti to utegne biti znamenje splošnega zboljšanja v našem gospodarstvu, ki se je pojavilo tudi v drugih panogah naše industrije. Že dejstvo, da letosna zima ni bila posebno ostra in da je klub temu bilo oddano precej premoga, je dokaz, da se je proračna premoga v primeru z drugimi leti le povečala, zlasti pa poraba industrijskega premoga.

Z večjo zaposlitvijo v rudnikih bo potem takem prisilje v revirje novo življenje in tudi novo veselje do dela. Že dolgo let rudarsko delavstvo preko poletja ni bilo tako zaposleno kakor letos. Druga leta so se morale organizirati za delavstvo v revirjih razne pomočne akcije, da se je laže preživel. Sprito zboljšanja se je tudi občina in drugi činitelji resili težkih skrb in odgovornosti. Danes je delavstvo zaposleno preko poletje toliko dni, da bo lahko brez večjih težav prebrodilo najtežje, t. j. poletne meseca in v jeseni je pričakovati pa itak običajne rednejše zaposlitve, ko se bliža zima in je treba pripraviti primerne zaloge za eventualno ostrešo zimo, ki jo že dolga leta zmanj pričakujemo.

Tudi naši kajakaši pridno na delu

Tudi naši kajakaši marljivo delujejo. Kajak je gotovo eden najlepših sportov in pri nas imamo zanj najboljšo pogoje. V Ljubljani deluje že 10 let Kajak-klub, ki šteje 50 članov. Udeležuje se vseh tekem doma in v inozemstvu. Letos so se udeležili tekem na Vrbskem jezeru, medklubskih prvenstvenih tekem v Zagrebu, in tekem za državno prvenstvo na Savi cu Podnartsko Drulovko pod Kranjem. Film, ki je prav za prav sestavljen iz dveh, je najboljša propaganda za kajak-sport. Prostovno ministarstvo je priznalo filmu kulturni značaj.

Zopet lep delavski prosvetni večer
Bil je zadnji v letošnji sezoni in dvorana Delavske zbornice je bila zopet napolnjena

Ljubljana, 15. maja

V sredo 12. t. m. je bila dvorana Delavske zbornice zopet napolnjena. Obrazi delavskih in delavcev vseh strok in drugih so čakali, da se dvigne zastor in da vidijo, kaj sta zopet pripravili »Vzajemnost« in »Zarja« novega in posebnega. Bil je obenem tudi v letošnji sezoni zadnji prosvetni večer, 40. po številu. Delavski oder »Vzajemnost« je takorekoč, — kar se mu mora priznati, — vedno oral ledino za nova, obojevrsna, umetniška ustvarjanja in to z uspehom. Tako je dal Goloubovo »Krioz« z vso dinamiko tistih dogodkov, ki je dvakrat napolnil celo operno gledališče. Ivan Cankarjev »Hlapec Jernej« je zaživel v impostantnem govoričnem zboru in prosti scenaciji takšen uspeh, da je bilo operno gledališče celo trikrat zasedeno. In še več drugih manjših poskusov je bilo uprizorjenih, ki so globoke segali nove smeri novega umetniškega ustvarjanja.

Na prosvetnem večeru, v sredo, je delavski oder zopet podal nekaj samosvojega, novega, rekel bi celo, zavist vzbujajočega. Bil je to poskus, ki se je popolnoma posrečil, podati čisto svojevrsen način pesem, zgodbo oživeti kar onemogoči. Nato pa je izbruhnilo ploskanje in priznavanje umetnosti, ki si tako odločno kriči nova pota.

Poldka Skukova je recitirala pesem »brezpomembnih zgodbic in velikih senzacij« s tako umetniško rutino, njen glas je bil tako pristen, mimika obrazca in kretanja rok resnične, da se ji inora priznati, ne samo dramatska šola, ampak talent, s katerim je bogato obdarjena. Isop je recitiral pesem »O žuljih in kruhu« z vso resničnostjo, istotako Wilkerjevo »Umrajoci«, da je žel navdušeno prizanje. Endojevanje »Srečka« je bila odigrana šarmantno, s satiro, ki je vzbujala mnogo smeha in razigranosti. Na obrazih občinstva se je čutilo dojem razumevanja, lepote in hrepenjenja po umetnosti. H koncu je zaigrala godba »Zarja« dva lepa venčka narodnih pesmi. — Bil je to prosvetni večer prvo vrste, svetla, stekla, točka novega kulturnega ustvarjanja. Vse priznanje reziserja in vsem sotrudnikom igralcem in igrami. Poleg vsakdanjega, težkega dela za kruh, krasno delo za duševno hrano — samo v stvarjanju je takša moč.

nk.

Teden slovenske ženske knjige

Ljubljana, 15. maja
»Splošno žensko društvo v Ljubljani pripravlja zanimivo razstavo: pokazati hčere vse knjige, časopise, strokovne in prigodne zapiske, letiske in druge tiskovine, ki so jih spisale članične izdaje slovenske žene. Zbirka bo razdeljena v leposlovn, feministični, socialno-politični, strokovni, previdni in glasbeni del. Poseben oddelek bo odmerjen katoliškemu ženskemu tisku in ženski založbi »Belo-modri knjižnici«. Razstava bodo izpolnjevali graficoni, ki bodo kazali razvoj ženskega književnega udejstvovanja v posameznih razdobjih.«

Po pogledu lanske češke razstave bo tudi v »Teden slovenske ženske knjige« v celoti pravljeno v križu. In križi smo sami, proč z zmoto, prepričani, luči, luči!« itd. da je pretresalo srca poslušalcev. Odmedev je bil navdušeno ploskanje in priznanje, ki dolgo ni hoteli utihniti. Vsa ta slika je bila kakor silhueta resničnosti, ki je okrog nas in je ne vidimo. Istočasno je bil Bezručev »Rudar« v silhueti recitativno izbran podan. Recitator (Hariš) je stiskal zobe, ves prepoten, ko kopije premog po vsem svetu a meza za ta pekliški trud mizerna, da otroci jokajo za kruhom. Žena prosi vbozaima, a njegove, rudarske moći uslužijo, ker ni dovolj jela. In ko je v sveti jezi razširil prsi, dvignil tilnik, da

dolgi male žene.

Prirediteljice namrečajo otvoriti razstavo 25. maja v ljubljanskem Trgovskem domu.

Jubilej vrlega narodnega delavca

Jesenice, 14. maja.
Te dni je praznoval 40-letnico nepretrganega služenja pri Kranjski industrijski družbi g. France Hlebanja, hišni posestnik na Jesenicah. Jubilant je doma iz trdne kmetke hiše Hlebanje iz Srednjega vrha pri Kranjski gori. Iz te hiše, ki je stara okrog 500 let, je krasen razgled na romantični Martuljek in Triglavsko pogorje. Njegov oče je bil postojan, vozil je potniške vožnje v Jesenic, v Zgornjo dolino in na Korensko sedlo v času, ko še ni tekla tod železnična.

Kot malega dečka ga je zanesla usoda na Jesenic. Z materjo, bratom in sestro je dolga leta bival v borni kočici, ki je stala pod visoko lipu ob strmem bregu nad Savo v Kurji vasi. Kot vsi delavski sinovi, tako je moral tudi Francenk še kot mlad deček iti na delo v tovarno. Delal je v več obratih, bil več let bolniški nadziratelj pri trgovskih skladnicah, sedaj pa je zaposlen na rešilni postaji v tovarni. Zelo agilen pa je bil pri raznih društvenih, predvsem pri Sokolu, pri katerem je postil najlepši dnevni življenja

Botrice in botri!

KONCERT VOJASKE GODEBE v restavraciji Lloyd, Sv. Petra cesta 7

bo razveseljeval Vaše birmance danes zvečer, v nedeljo in ponedeljek dopoldne ter popoldne. Izbrana jedila, dobre pižade. Cene zmerne — dobra postrežba. Zagrebško pivo belo in črno v vrčkih. Lep vrt! V slučaju slabega vremena se vrši koncert v salonu.

DNEVNE VESTI

— Član Jugoslovensko-bolgarske lige iz Ljubljane v Sofiji. V četrtek opoldne je prispeval v Sofijo 30 članov Jugoslovensko-bolgarske lige. Z njimi potuje tudi bivši minister dr. Niko Zupančič. Izletniki so gostje Bolgarsko-jugoslovenske lige v Sofiji. Na meji in na kolodvoru v Sofiji so bili privršni sprejeti. Snetki je priredil ljubljanski vokalni kvintet v Vojaškem klubu koncert, ki je privabil toliko poslušalcov, da mnogi sploh niso dobili vstopnic.

— Carinski dohodki od 1. do 10. maja so znašali 23,090.581 Din. V istem času lanskega leta so pa znašali 22,000.767 Din, tako da so bili letos večji za 1,089.814 Din ali 4.95%. Od 1. aprila do 10. maja so znašali carinski dohodki 111,976.606 Din, dokler je bilo v proračunu predvidenih 96 milijonov in 707.223 Din. Carinski dohodki so torej vrgli 15.269.893 Din več kakor je bilo predvideno v proračunu. V primeri z lanskim letom so pa znašali carinski dohodki letos v tem času 25,474.311 Din ali 29.45% več.

* KINO *

SLOGA

Premiera
Simone Simon v prekrasnem dekliskem filmu
M A T U R A

MATINEJA danes ob 14.15, jutri in
v ponedeljek ob 11. uri

Mala SHIRLEY TEMPLE v ljubki vlogi
kot

MALI POLKOVNIK

MATICA

Premiera

Veliki Emil Janningsov film

PRED SONČNIM ZAHODOM

Gerhart Hauptman: »Der Herrschere

UNION

Premiera

Film o borbi mlade žene za svojo ljubezen

M A N J A

Peter Petersen Marija Andergast

MATINEJA danes ob 14.45, jutri in
v ponedeljek ob 11. uri

ULICA DO RAJA

Hans Moser Peter Bosse

DODATEK: Slovenski film o kajak
sportu na Savi nad Kranjem. Foto prof.
Ravnik.

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri,
jutri in v ponedeljek ob 15., 17., 19. in 21.

— Konferanca vseh Higijenskih zavodov. Včeraj se je pričela v Banjuljku konferanca vseh higijenskih zavodov naše države, na kateri se je razpravljalo o zdravstvenih vprašanjih. Konferenco je predsedoval načelnik ministarstva socialne politike dr. Stojan Ivančič. Včeraj je bilo na dnevnem redu vprašanje sanacije naših vasi. O tem je poročal dr. Tomazec, dr. Frid je pa poročal o zatiranju pestrastega tifusa. Po referatih je bila sprejeta resolucija, ki bo predložena ministrujstvu socialne politike in narodnega zdravja.

— Kongres čebeljarjev. Letošnja glavna skupščina čebelarskih društev in zadrug iz vse države bo 23. in 24. maja v poslopiju mestne osnovne šole v Viškovcih. Udeleženci skupščine bodo imeli polovično vozino.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
V SISKI — TELEFON 33-87

V soboto ob 1/2. ur, v nedeljo in
ponedeljek ob 3., 5., 7. in 9. ur
VELEFILM

BELI PEKEL

Gustav Diesl, Leni Riefenstahl.

V določilni barvanu šaloigra:

SREČA V NESRECI

V nedeljo in ponedeljek ob 11. dop.
matinje filma

POSLEDICE POLJUBA

Vstopnina: Din 3.50

Prihodnj spored:

ZENINO OROZJE

— Neznašna vročina se nam obeta po gladini deževni pomlad, da nehoti moramo mislit, kako bomo ohranili živila dobra in zdrava. Tudi manjša gospodinstva ne morejo več stati brez modernih hlađilnih strojev in naprav, popolnoma nemogoč pa je napredki našega tujškega protmeta ob morju brez teh tako koristnih izumov. Na spomladanskem ljubljanskem velesejmu ob 5. do 14. junija bo razstavljeni tolični najmodernejsi hlađilni priprav, da bo lahko primerno izbral največji hotelski industrialec, za mal denar pa bo ustrezno tudi skromni gospodin. Svoje solidno blago bodo razstavile najbolj renomirane tvrdke Elektrolux, Frigidaire, Gellert, Linde, Schneiter in Teves, ki nam pokazajo prav vse, kar nam v tej stroki nudi moderna tehnika konserviranja živil.

— Dalmacija pričakuje mnogo gostov. Za binkoštne praznike pričakujejo v Dalmaciji mnogo gostov. Razen popularnih jzletnih vlakov iz Zagreba in Beograda prijele turistovski vlak iz Češkoslovaške v Split 35 izletnikov. Prvi turistovski vlak z Dunajem pa več sto Avstrijev. Napovedanih je pa tudi več skupin letoviščarjev iz Nemčije, Švicar, Anglije, Danske in Norveške. V Splitu pričakujejo za binkoštne praznike okrog 3.000 gostov.

— Tivare plačal 630.000 Din občinske doladke. V aprilu je plačala znana tvornica Tivare v Varaždinu 630.000 Din občinske doladke.

— Strokovni tečaji za mojstrske lige. Pri mojstrskih izpitih se je pokazalo, da kandidatom primanjkuje teoretična znanja in njihove stroke, zlasti glede blegoznanstva, kalkulacije, poznavanja orodja in strojne opreme strokovnega risanja itd. Ker ni še na razpolago dovolj primernih knjig, bo priredil Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v teklu druge polovice leta v Ljubljani in po možnosti tudi v Mariboru posebne tečaje, ki naj bi kandidatom nudili izpopolnitve v strokovni teoriji. Tečaji se pričnejo v juniju in se bodo vrsili dnevno v večernih urah, ali pa ob nedeljah in praznikih v popoldanskih urah in sicer ločeno po poenostavkih. Vabilo one, ki se nameravajo podvredeti mojstrovskemu izpitu, da se prijavijo na naslov: Zavod PO. Zbornice za TOI, Ljubljana. V prijavi je treba navesti ločno ime, poklic in bivališče. Tečaji bodo brezplačni.

Prihodnji teden izide Ilke Vaštetove

Roman o Prešernu

Subskripcijske cene — samo do izida:
karton Din 64.—, platno Din 80.—,
biblio filkska izdaja — usnje Din 160.—
Dodataj za poštino 4.—Din!
Opozorjam, da odposlujemo knjigo
še, če je placana.

V knjigarnah bodo cene 25% višje.
Naročila: ILKA VASTE, Ljubljana,
Lavrčeva ulica 6.

— Rojaki širom sveta, čujte kdo svoje domovine! Vabijo vas vaši domovi sredi zelenih polj, v večno lepem okviru senežnih slovenskih planin, vabi vas Ljubljana! Izkoristite priliko ljubljanskega velesejma od 5. do 14. junija in posetite svojo domovino, obiščite razstavo slovenskega ustvarjanja in izaznajte. Z velesejmsko legitimacijo vam nudijo jugoslovenske železnicne in parobrodne družbe 50% popust, oziroma razred za razred značano vožnjo pa uživale tudi v Avstriji, Švici, Italiji, Grčiji, Bolgariji, CSR, Madžarski, Nemčiji, Rumuniji in Franciji.

— Za gradbeni inženjerje so bili diplomičirani na tehnični fakulteti Aleksandrove univerze v Ljubljani gg. Grigor Janez, Podgorški Rudolf in Trost Maks. Mladim gg. inženjerjem iskreno čestitamo!

— Za binkoštne in birmanske predvaja:
KINO SLOGA
Izborko SHIRLEY TEMPLE v filmu

Mali polkovnik
Predstave v nedeljo in ponedeljek
ob 11. ur, v torek ob 14.15 ur.

— Obrtniški splošni izobraževalni tečaji. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani priredil ob veternih urah in ob nedeljah dopoldne posebne izobraževalne tečaje za, obtivščo in obrtniški naraščaj. Namen teh tečajev bo, da nudijo strokovno izpolnitve n. pr. v raziskovanju, računstvu, kalkulaciji, geometriji, komunikacijski in drugih predmetih, ki jih mora poznati obrtnik za svoje poslovanje. Vabilo je interesante, da se prijavijo in poleg točnega naslova tudi označijo, v katerih predmetih bi se radi izobrazili.

— Za privatnega docenta pri katedri za občino zgodovino na filozofski fakulteti univerze kralja Aleksandra v Ljubljani je imenovan dr. Fran Zwiter, profesor na humanistični gimnaziji v Ljubljani.

— Zoološki vrt v Ljubljani
odprt od sobote 15. maja opoldne naprej. Opozorjam zlasti bote in birmance
Vstopnina: odrasli 2.—, otroci 1.— dinar.

Na velesejmu — Lattermanov drevored

— Na vseh naših parnih bodo imeli posetniki ljubljanskega velesejma popust, in sicer tako, da se bodo s karto našega razreda vozili v višjem razredu in to: od 20. maja do 14. junija za prihod ter od 5. do 20. junija za povratek.

— Iz Službenega listka »Službeni list kr. banke uprave dravške banovine« št. 39 z 15. t. m. objavlja uredbu o ustroju zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, po stavev izpravevalnih komisij za zidarstvo, lesarske, klesarske in studentarske mojstre objave banske uprave o pobiranju občinskih davčnih 1. 1937-38. Izpremembe v slavničkih banovinskih uslužbencov v območju dravške banovine, popravek v § 98 fin. zak. za leto 1937-38 in razne objave in »Službeni Novice«.

— Zivilske kušne bolezni v dravški banovini. Po stanju z dne 10. t. m. je bila v dravški banovini svinjska kuga na 28 dvorcih, svinjska rdečica na 18, garje na 5. steklinah in 3. nozematsca na 2, žustavec na 1, in mehurčasti izpuščaj na 1.

— Nov potniški parnik. V Splitu pripravljen je te dni nov potniški parnik »Lovčina«, ki ga je naročila zvezka ploviliv v New Yorku, zdaj pa je v popravilu v ladji Trsta. Tonaža novega parnika znaša nekaj nad 3.000 ton, parnik ima 120 postelj za potnike in vozil bo na progi Benetke-Kotor. V Splitu bo parnik nacionaliziran, krčen pa v Kotor.

— Planinska vestnika. Majniška Novinka letošnjega letnika je pravkar izšla. Prof. Fran Planina je napisal članek: Smrjetna gora pri Kranju, ki opisuje zgodovino in vstop na to lepo izletno točko. Janko Mlakar nadaljuje »Spomin in opomine ter v spomini tonu ipropoveduje o raznih dogajanjih v prejšnjih odborih SPD. Inspektor Alojzij Webster je prispeval zanimiv portret: Izlet na Biokovo. Dr. Alojzij Merhar je objavil v članku Idealizem naših planinov, utisce priča o članiku Švecarskega življenja. Planinska vestnika. Obzor in društvene vesti prinašajo mnogo zanimivega. Majniška številka ima tudi dve umetniški prilogi: Poniad v Bohinju — foto Smolej in Kamniška planina s Kočo — foto prof. Ravnik Janko. Planinska revija naj bi v vsaki planinski družini. Vas letos izšle številke so že na razpolago.

KINO IDEAL

Najlepši film sezona! G. Bolwary-Jova

ŽUTE V

Pavia Wessely in Attila Hörliger
Prekrasna simfonija zlatega klasja
in čiste neskladne ljubljene

mladih srč!

Danes ob 16., 18. in 21.15 ur, jutri,
19. in 21.15 ur.

BINKOSTNA MATINEJA

— Smeš za staro in mlado.

PAT in PATACHON

— zastenjkarja

Botri in botrice, ne pozabite
na razvedrilo svojih malčkov!
Danes ob 14.15 ur, v nedeljo
in ponedeljek ob 10.30 dop.

— Na izlet v Zupanovo jame. Ako se hočete pošteno razvedriti, pride na binkoštno nedeljo in ponedeljek v župana Permata jame na izlet. Jama je krašna in dobro urejena. Ob dnevu ob prijavi na razpolago dobra kapljica in prigrizek, Janez na raznem. Na izletu na pihala. Vs. vlijudno vabljeni.

— Zoper milijonska dedčinja? V Rogozu in Gornji Poljskavi pri Mariboru je med probivalstvom nastalo upanje glede nekake dedčinje, ki pa še visi v zraku. Leta 1854 je namreč odšel v Ameriko Boltežar Holzer, ki je nedavno umrl. Zapustil je okrog 12 milijonov dolarjev. Ko je ta vest prispeval v Rogoz in Gornjo Poljskavo, se je takoj našlo mnogo ljudi, ki pravijo, da imajo pravico do te dedčinje. Med njimi je tudi franc Franc Rehrnjak, doma iz bližnjega nekega grada pri Ormožu, ki je bil svoj čas last Holzerjevih. Baje je tudi v Mariboru nekaj interesentov za dolarske milijone.

— Gornji Poljskavi pri Mariboru je med probivalstvom nastalo upanje glede nekake dedčinje, ki pa še visi v zraku. Leta 1854 je namreč odšel v Ameriko Boltežar Holzer, ki je nedavno umrl. Zapustil je okrog 12 milijonov dolarjev. Ko je ta vest prispeval v Rogoz in Gornjo Poljskavo, se je takoj našlo mnogo ljudi, ki pravijo, da imajo pravico do te dedčinje. Med njimi je tudi franc Franc Rehrnjak, doma iz bližnjega nekega grada pri Ormožu, ki je bil svoj čas last Holzerjevih. Baje je tudi v Mariboru nekaj interesentov za dolarske milijone.

— To zahvalo podajam proti volji g. dr. Rakuljič-Zelov Ivi.

TRBOVLJE, dan 11. maja 1937.

FRAN STAUEGGER,
rudnik v. kanclist.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremljeni več. Včeraj je nekajko do nekajko zaporedovalo v Zagrebu. Najvišja temperatura je znašala 29. v Beogradu 29, v Sarajevu 26, v Skopju in Zagrebu 25, v Splitu 24, v Mariboru 22, v Ljubljani 21.6. Dav. To je kazal barometer v Ljubljani; 764,6, temperatura je znašala 9.

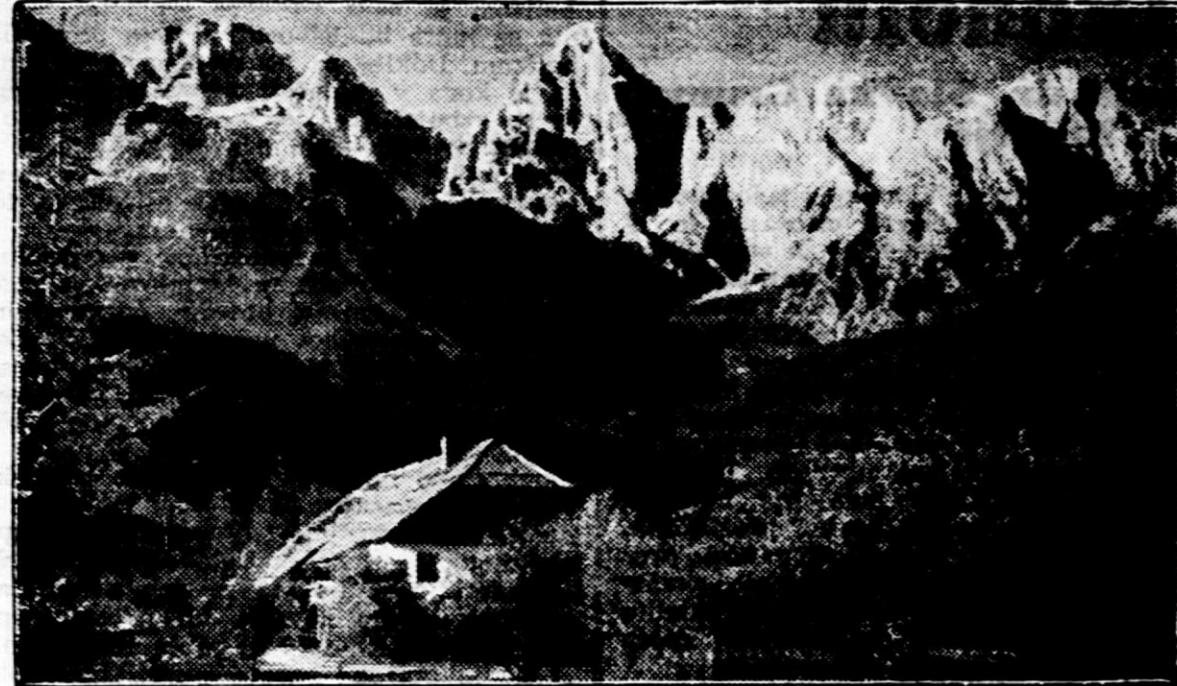
— Tatvine koščev v okolici. Izpred Košmarinove gostilne v Vižmarjih je nekdo odpril v sredo kolo, znamke »Torpedo« sodarskemu mojstру Ivanu Medvedu

DOLGOČASNA SLUŽBA
Gospodarska poslovnica vpraša svoje načelništvo, zakaj je odpovedala pr. sovjovih stavki.
— Kdo bi pa morec služil tam? Šin je eden k vojakom, gospod je umrl, domačini včetju so odpovedali, ker so hčerke dorase, in take je postal strašno dolgočasna.

Bogati sadovi

železničarske slike in marljivosti

Dva domova ZŽNZ dograjena — Zgraditev modernega bazena — Nova železniška postaja, nova cesta in nov most čez Savo

Fogled na romantično skupino Martuljka

Ljubljana, 15. maja
— Stotog je moč! Tega izreka se med vsemi našimi javnimi nameščenci najbolj zavestno naši vrili železničarji, katerih strokovne organizacije so naravnost vzorne, a bogati sadovi slike so tudi razne gospodarske, kulturne in socijalne naprave, ki so jih že zgradili železničarji. Med gospodarsko ustavno moramo v prvi vrsti štetiti Mahevščino zadruge uslužbencev državnih železnic v Ljubljani, ki proslavlja letos 15-letnico svojega obstoja. Ni to običajen jubilej ob zaključku kratke dobe, temveč raziskovanja razmeroma mladega gospodarskega in socialnega pokreta, ki se odraža v zadružništvu, in katerega verno zrcalo je tudi železničarska nabavljala zadružna. Na bomo se mudili pri zgodovini razvoja Nabavljalne zadruge in njenega dela, doloj je, če omenimo, da je svojim članom v tej kratki dobi 15 let prihranila 72 milijonov din!

15-letnico svojega obstoja proslavi Nabavljala zadružna na pomenben način: že 1. julija bo otvoren krasen Mladinski dom Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja pod Karavankami nasproti krásne Martuljkove skupine, obenem pa bodo otvorili tudi velik dom Zvezze železničarskih nabavljalnih zadruž, ki je le nekaj minut oddaljen od prvega.

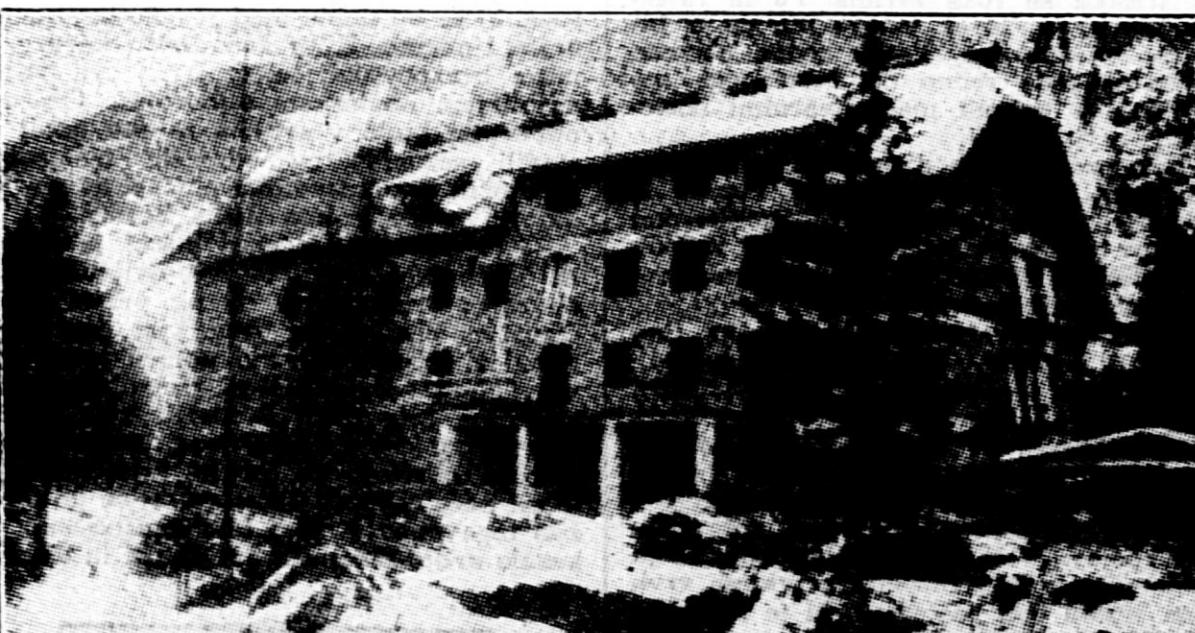
MЛАДИНСКИ ДОМ ВИТЕШКЕГА КРАЛЈА АЛЕКСАНДРА ЗЕДИНЕТИЈА

Namen Nabavljalne zadruge in glavnem njene prizadevanja je bil vedno pomagati članom ne samo na ozjem gospodarskem, temveč tudi na socialnem polju.

Potreba, pa lahko preurede tudi podstreže za zaslinu ležišča, da bo lahko sprejet dom do 130 otrok. Iz kuhinje je napeljano dvigalo v veliko skupno obdobjno v pritličju, ki lahko sprejme do 160 otrok. Poleg omenjenih prostorov je v domu še 12 drugih sob, ki so deloma namenjene za administracijo, dve pa za deco Če bi zbolela. Za to stavbo je Nabavljala zadružna votirala 650.000 din, odbor, ki je vodil dela, je pa prejel tudi od raznih železničarskih organizacij 230.000 din, denar, ki so ga železničarji nabrali za spomenik blagopokojnemu kralju Aleksandru I. Sklenili so, da se bo zato dom imenoval mladinski dom Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Otvorjen bo 1. julija.

GRADNJA SPORTNEGA BAZENA

Okrog doma so uredili sportna igrišča, za voley-bal, za rusko kegljanje, za nogomet itd, a prav te dni so začeli graditi tudi moderen sportni bazen, za katerega je napravili načrtne g. inž. Stanko Bloudek, ki se je rad odzval prošnji železničarjev, zavodajoč se, da gre za humano socialno akcijo. Bazen bo 25 m dolg in 11 m širok in torej tudi odgovarja sportnim predpisom, da bodo mogoče v njem tudi plavalne tekme. Bazen bo napajal Jermanov potok, ki so ga zajeli v cevi v hribu nekoliko nad domom. Voda bo tekla po ploščah, da se bo grela na solnicu in zraku. Poleti ima potek običajno do 17 stopinj, voda se bo dala segreti do 25 stopinj. Stroški za gradnjo novega bazena so predvideni na 100.000 din.

Dom Zvezze železničarskih nabavljalnih zadruž

Na tem pogledu je največjo pozornost posvetila stobotni železničarski mlađini, kateri je sklenili zgraditi lep počitniški dom. Kakšnji je danes v Nemčiji že okoli 1300. Najprej so hoteli železničarji zgradili deci primeren dom na morju, a praksa, zlasti pa zavrstveni razlogi so govorila za to, da je bilo zgraditi počitniški dom v planinah, saj je statistika pokazala, da se v tako zvanih gozdinah solah bližu mest okrepi v popravi okoli 40% otrok, v kopališčih in ob morjih jih trajno okreva do 50%, v srednjem gorovju do 70%, v Alpah pa celo do 90%. Vse to so železničarji temeljito proučili, povprašali strokovnjake, zdravnikov itd. in se odločili za dom pod Alpami.

Začeli so iskati primeren kraj v planinah, tako na Uskovnici, na Pokljuki, na Jelovici in ob Bohinjskem jezeru, naposled so se pa odločili za nakup sveta pod Martuljkom. Zato so govorili predvsem praktični razlogi: V Bohinju, in drugod je sicer idealno, toda je 12 km od postaje in to bi podprlo letovanje za 15 do 20%, dočim leži parcela v Martuljku naravnost idealno, skoraj ob progri in vse okolica tudi ustreza vsem zahtevam. Leta 1934 je zadružna kupila veliko, 58.586 m² obsegajočo parcele v Gozd-Martuljku. V skrajnem kotu naše prelepore Gorenjske, 20 minut hoda od Kranjske gore, ob južnem podnóżju Srednjega vrha, v najlepši sončni legi, ob bistrji Savi in nasproti veličastne Martuljkove skupine je bil zgrajen ponosen mlađinski dom, stojec med samimi smrekami in mesecni.

Stavba je dvonadstropna z mansardo, zazidana plosk meri 513 m². V kleti je lepa velika kuhinja, kopalnica in prostor za centralno kurjavo. V pritličju, pravem in drugem nadstropju je pet velikih spalnic, v vsaki je prostora za 18 otrok. Vsaka spalnica ima tudi svojo umivalnico in garderobo. Dom ima v mezzaninu tudi široko pokrito in odprt teraso za soljenčno, s katero je krasen razgled na Martuljkovo skupino. Spodaj v pritličju je 12 prh s toplo in mrzlo vodo ter kopalnice. Dom lahko sprejme zdaj okoli 100 otrok, če bi bila

PROBLEM VODE, ZGRADITEV CESTE
Važen problem za oba doma je bilo dobiti vodo. Razen Jermanovega potoka, ki pa ni prihajal v poštev, ni bilo bližu in delež nobene vode. Tedaj so poklicani železničarji na pomoc barona Codelli, čigar banjica je že marsikaj odkrila. S pomočjo banjice je baron Codelli res izrazil vodo in izkopali so 25 m globok vodnjak, ki daje dovolj vode za oba domova.

OTVORITEV NOVE ŽELEZNIČKE POSTAJE

Nedelja 23. maja bo za Gozd-Martuljek velik praznik. Tega dne bo namreč slovensko otvorjena nova železnička postaja. Staro železničko postajo — prav za pravlesena koliba — po svoji legi kakor tudi gradnji že davno ni več ustreza zahteva prebivalstva, ki je opetovano izrazilo željo,

ZOBNI KAMEN- velika nevarnost! Vzemi

SARGOV **KALODONT**
PROTI ZOBNEMU KAMNU

dneve 17. 18. in 19. septembra t. l. Teka se bo udeležilo vse sokolstvo iz republike. Spominsko ploščo br. dr. Scheinerju bivšemu starosti ZSS v COS bodo za glavnih zletnih dñi odkrili na hiši, kjer je v Pragi bival. Hiša stoji na gornjem delu velikega Vaclavskega trga. Odprtje bo izvrsno z velikimi slovesnostmi.

Kakor je razvidno iz teh poročil, ki jih stalno prejemamo iz Prage, se vidi, vse ogromno delo češkoslovaškega Sokolstva za drugoletni zlet v pripravah smo, da bo zlet vesrašansko uspel, kot so doslej vse v čast slovanstva in sokolstva. Jugoslovansko Sokolstvo se bo zletu udeležilo v imponantnem številu, priprave so že v teku. — at.

Sokolski nastop v Kranju

Poletno sezono na letnem telovadšču je marljivi kranjski Sokol otvoril preteklo nedeljo z lepim in popolnoma uspešnim nastopom vseh svojih oddelkov, priključen pa je bil tudi obvezni nastop gimnazijalne mladine. Ob najlepšem pomladanskem vremenu je velika mnogica kranjskega občinstva popoldne ob 4 zasedla telovadščo. Prvi so prikrali na telovadšči dijaki in dijakinje nižje gimnazije z godbo harmonikarjev na čelu in so izvajali proste vaje in narodna kola ob spremljevanju harmonik. Efektna točka je občinstvo močno ugajala. Za njimi je nastopilo 12 dijakinj višje gimnazije s prostimi vajami. Ena izmed najlepših točk so bile rajalne vaje dijakinj z obroči. Nastop gimnazijev in gimnazijk je vodil telovadšči učitelj br. Milosević. Na to sledile župne proste vaje članov »Sokolskega društva« za l. 1937, katere je sestavil br. Rakar, godbo pa kapeten Grgić. Za člani so nastopile članice s prostimi župnimi vajami za l. 1937, katere je sestavila s. Horvat Ložka iz Radovljice. Težke, toda zelo zanimive so bile skupne župne vaje moškega naraščaja z drogov in ženskega s palicami. Sestavil jih je br. Buš z Jesenic. Vaje so kljub komplikirani izvedeli dobro uspele. Moška in ženska deca je nastopila z igrami. Tem pa je sledila ordinacija telovadšča dijakov in dijakinj na bradijji, konju, kozi, mizi, člani pa so nastopili na drogu. Zaključna točka programa so bile župne vaje moške in ženske dece za l. 1937. V sestavil br. Beznika.

Nastop sokolskih oddelkov sta vodila br. starosta Završnik in br. načelniki Žebre. Ves točke programa razen prve je spremila zelo lepo skladno z nastopajočimi vojaška godba iz Škofje Loke, katero je osobno vodil kapeten Grgić. Članov je nastopilo 34, članic 17, moške dece 104, ženske 28, moškega naraščaja 40, ženskega pa 25. Nastop je potekal hitro, disciplinirano, vsa organizacija je bila prav vzorna. Pomenil je lepo revijo sokolskih sil ob nastopu poletne sezone in tudi občinstvo je vse nastopajoče oddelke nagradilo z aplavzom in ovacijskimi. Dne 11. junija pa bo zlet »Sokolske župe Kranj« na Jesenicah.

— Sokolsko društvo Medvode priredil v nedeljo dne 23. maja v služaju slabega vremena 30. maja veliko javno tombolo. Prireditev bo na Sokolskem telovadšču poleg sokolskega doma, z manjšimi od zletneške postaje. Pričetek bo točno ob 16. uri. Glavni dobitki so: Tri dvokolesa, kompletna emajlirana kuhinjska posoda, zabol specerje itd. Nadalje še okrog 150 manjših dobitkov. Tablice po 2 Din. — Vlaki proti Kranju in Ljubljani zelo ugodni. Posebno po novem voznom redu, ki se prične 22. t. m. vozi iz Medvod proti Jesenicam vlak iz naše postaje okrog 24. ure. Na svjedenje v nedeljo 23. ali 30. maja. Tombolski odsek.

KINO MOSTE

Premiera! Prvič v Ljubljani!
Veliki pomorski film v nemškem jeziku:

Njegova zadnja zapoved

KOT DRUGI FILM:
Benjamin Gigli

»Ne pozabi me! ter novi »Popaj« in »Paramountov zvočni tečnik«
Danes ob 20.30, za praznike ob 15. 18. in 21. ur.

Cene Din 2.50, 4.50 in 6.50.

Iz Celja

— Solski nastopi gojencev Glasbene Matice v Celju bodo od 19. do 22. t. m. v Mestnem gledališču. Nastopali bodo posamezni gojenci in gojenke (violina, klavir, sopopjetje), oddelek komorne glasbe, godalni orkester in mlađinski pevski zbor. Na zadnjem večeru bo del sporedne posvečen spomin pokojnega skladatelja Emila Adamiča. Vabjeni so vsi, ki se zanimajo za razvoj in napredok glasbene umetnosti med našim mladino.

— Koncert v spomin skladatelja Emila Adamiča bo priredilo Celjski pevski društvo 4. junija. Pevski zbor bo izvajal vrsto mesanih, moških in ženskih zborov, mezzo-sopranistke ga. Rajhova in baritonist g. Strukelj pa bosta pelala samospev. Spominski govor bo imel skladatelja g. Zorko Prelovec.

— Koncert gimnazije in meščanskih šol, Drž. realna gimnazija, drž. deška in dekliška meščanska šola ter meščanska šola Solskih sester bodo priredile v nedeljo 30. t. m. dopoldne v Mestnem gledališču koncert, na katerem boječi pokazati javnosti svoje uspehe na področju glasbene vzgoje.

— Narodno gledališče v Ljubljani bo gojeno v celjskem gledališču z operama »Cavalleria rusticana« in »Glumci« samo pod pogojom, da se bo do 18. t. m. javilo dovolj interesentov v knjigarni Slomškove tiskovne zadruge.

— V celjski bolnični je umrla v petek 39-letna žena poslovodje ga. Marija Gobčeva iz Skal pri Velenju.

— V teniškem dvoboru v I. kolu državnega teniškega prvenstva moščev, ki je bil odigran v četrtek na teniških SK Celje in SK Atletik, se je končal z visoko zmagou Atletikov v razmerju 5:0.

— Nočne lekarstvene službe ima od sobote 15. t. m. do včetega petka 21. t. m. lekarna »Pri orlici na Glavnem trgu«

Sokolstvo

Vsesokolski zlet v Pragi 1938

Zletne priprave v polnem razmahu — Pri prostih vajah nastopi hkrati 30.000 telovadcev

Ljubljana, 15. maja

Skoraj leto dni nas loči od X. jubilejnega vsesokolskega zleta v Pragi, ki ga priredi drugo leto češkoslovaškega sokolstva ob priliki proslave 20 letnice obstoja češkoslovaške republike, toda ogromne zletne priprave se še sedaj vrše v takem razmahu, kakor, da bi bil zlet že prihodnji mesec. To je seveda popolnoma razumljivo, saj se pomisli, da bo X. jubilejni vsesokolski zlet nadkriti vse dosedanje in zahteva zato organizacija takega zleta temeljite priprave in doigrajne napore.

Na zletu so nastopila sokolska armada članov in članic v imponantnem številu, saj bo zletne proste vaje, ki jih je sestavil br. Pehaček, godbeno spremljavo pa br. Sekšek, izvajalo 30.000 telovadcev. Te proste vaje bodo deloma izvajane tudi s spremljevanjem petja posebnega pevskega zborja. Petje tega zborja bo razdeljeno v tri deli: v prvem delu se bodo pele češke, v drugem delu moravske in v tretjem delu slovaške narodne pesmi. To petje bo prehajalo v gotovih delih v recitacijo, s katero se bo počastil spomin padlih borcev za domovino, telovadče članov pa bo sklonjene glavice počastilo z 1 minutnim molkom spomina junakov — borcev. Razmah med telovadci ne bo tak, kakor je bil leta 1932 namreč 1.45 cm. marveč manjši in sicer diagonalni, tako, da bo lahko nastopilo prej omenjeno število telovadcev.

DROBNE ZLETNE VESTI

Mesto Praga, ki je prevzela pokroviteljstvo nad zletom, bosta zastopala v zletnem odboru člena mestnega načelstva br. Fr. Bureš in inž. O. Cirk. V častno predsedstvo zletnega odbora bo pozvan tudi br. Adam Zamojsky, kot predstavnik Zvezde slovenskega Sokolstva.

Zletni pisarji je pričela že z intenzivnim delom, ki se vse bolj bojni. Nastanitev na je v Tyrševem domu.

Obisk inozemskih in domačih časnika je Zaradi informacij o zletu in zletnih pripravah so posetili zletno pisarno nevno številni tuji in domači časniki, ki so odnesli seboj bogat propagandni material o zletu.

Zletni odbor je v glavnem že izdelal spored tega impozantnega vsesokolskega zleta. Zlet bo trajal ves mesec junij in prične v tednu meseca julija 1938. Dosedaj je bilo ustanovljeno, da bo prvi predstavni dan šolske mladino že 5. junija, prihodno ne delo 12. junija dan srednjih šol, 16. junija (četrtek) dan sokolske dece, 27. nedelja dan moškega in ženskega naraščaja, 28. do 29. zletni dnevi naraščaja, 30. junija in 1. julija mednarodne telovadne tekm. od 1. julija dalje do 6. julija glavni zletni dnevi,

Ali film mladini škoduje?

Razmišljaj o mladini in filmu ob priliki otroškega tedna

Ljubljana, 15. maja.

V dnebi, ki so posvečeni zaščiti otrok, je tudi aktualno spregovoriti o filmu, ki danes vpliva že odločajoče na razvoj otrokovskega značaja in je pomemben vzgojni čimelj. Pri tej priliki je pa tudi treba natiči vprašanje o negativnih vplivih filma na razvoj otrokovskega značaja. Poznavalec tega vprašanja F. B. je za to priliku napisal članek, ki iz njega posnemamo glavne misli.

Mnenje o vplivu filmov na mladino so zelo deljena. Nekateri ne pripisujejo nobenega pomena vplivu kinematografskih predstav na mladino, dočim zoper drugi doživlja film, da je krov pokvarjenosti sedanje mladine. Prvi in drugi ne presojajo filma, ki je postal zdaj že morda celo večja sila od radija in časopisa kot sredstvo, ki vpliva neposredno na otrokovske duševnosti, dovolj globoko in objektivno. Navadno se poslužujejo povprečnih sodb, ki temelje na subjektivnem naziranju ali izvirajo celo iz kakršnikoli postranskih nagibov. V krajih, kakršen je Ljubljana, ki ima s svojimi predmeti 8 kinematografov, je film nedvomno pomemben kulturni čimelj bodisi v pozitivnem ali negativnem smislu.

Pri presoji vprašanja, kako vpliva film na mladino, se moramo predvsem vprašati, kakšni so filmi, ki jih gledajo otroci, in sicer po svojih moralnih kvalitetah, umetniški vrednosti, pa tudi kakšna tendenca jih preveva. Moramo se pač zavedati, da filmske družbe prav dobro vedo, kako močno propagandno sredstvo je film in da je prav mladina se posebno dozvetna za plehek učink ter da se kralju navduši že ob slikovitosti prizora. Predvsem moramo imeti pred očmi dvoje: kinematografi prikažejo filme, kakršne pač izdelujejo filmske družbe, in večina filmov, ki niso mladinski, si ogleduje tudi mladina, pogosto tudi otroci. (Dogaja se celo, da mamice jemijo v kino tudi otroke, ki so komaj shodili; kako vplivajo filmi na žive nežnih otrok, ne bomo razpravljal.)

Nekaj filmov je mladini neprimernih, dočim druge hodi gledat na tisoče otrok, čeprav ni med temi filmi menda niti enega, ki bi bil prikoren za duševnost doraščajoče mladine, temveč je navadno glavni motiv naivna ljubezenska romantika. Taki filmi, ki imajo menda glavni namen, da erotično dražijo blazinice, nedvomno ne vplivajo preveč blago na mladino v pubertetni dobi. V resnici vidi ma-

dina tudi nekaj filmov, ki ji ne morejo škodovati, zlasti nekateri filmi (ki jih je, žal, silno malo), razen tega zabavno Miki Miško, nekateri angleški (n. p. Molnarjevi junaki Pavlove ulice) dobre filme, nekaj redkih dobrih zgodovinskih filmov in — to je menda že vse. Zdi se, da so za mladino najbolj privlačni filmi »Divjeza, ki pa ji morda še ne škoduje toliko, kakor nekateri kriminalni filmi, ki razvemo živahnemu domišljiju mladine do nosti. Prav tako ne morejo mladini koristiti nekaterje plehke operete, ki imajo skoraj vse podobno vsebino in enake motive. V njih mladina »občuduje« tako zvano družbeno življenje »višjih plasti«, in sicer nezogibno nobl popivanje v barih, razkošje bogatašev, cmeravost dam »višjih krogov« itd., kar vse naj postane nekakšen romantičen ideal nesrečnih meščankov. Ti filmi so navadno brez umetniških estetskih vrednosti in vplivajo škodljivo celo na odrasle, ki nimajo kritičnega čuta in ne dovolj inteligence, da o vplivu na mladino sploh ne govorimo. V dekletu in fantu v letih (10 do 20 let), ko se v nju budi čut za lepoto in ljubezensko občutje, film s svojo grobostjo, neestetskimi prizori in površnim, »filmiskim« pojmovanjem življenja ter zlasti ljubezni, v kali zamori najlepša in najgloblja občutja mladega človeka. Razen tega ju umišljen svet filmskih zgodb zavaja v nezdravo sanjarjenje o »lepotah življenja« in po filmsko prikazani življenjski stiči, ki se stojijo v avtomobilu, razkošnem stanovanju, plesu po barih, ljubezenskih junakih, kakršni so nekateri filmski junaki, itd. To so torej ideali mladine, ki obiskuje kino, da vidi takšne osladne filme.

Pri izdelovanju mladinskih filmov, glede na vsebino in režijo, bi moral imeti besedilo ne teoretično, temveč tudi praktično podkovani psihologi. Prav tako bi moral strokovnjaki odločati pri cenzuriranju filmov. Kinematografske dvorane, kamor zahaja mladina, bi pri moralu biti tudi prostornje in zračne. Vstopina za mladinske filme bi naj bila nizka, da bi si dobre filme lahko ogledali tudi revnenci. V začito mladostnikov pred skodeljivimi posledicami filmov bi morala prosvetna oblast bedit nad mladino vsaj tako dolgo, dokler naši obiskovalci ne bodo znali ločiti zrna od pleva in dokler ne bodo znali presojati ter zavračati slabih filmov.

vati o vprašanju: Kako ohramim jabolko in hruško od sezije do sezije?«

Nastopajo so sadjarji za sadjarjem. Govoriti so o trepočnosti te in one vrste jabolka in hruški. Najdalje drži gavbovec, ki je sicer droben in zaniknega ukusa, toda on drži do maja. »Od maja nadalje ne poznam nobene vrste, ki bi vizičala!«

Mičurin zazvižga. Nevidine roke odgrinjajo pesek, pokažejo se leseni zabolji, obandit vsestransko na debelo s peskom presejanim na debeljino koruznega zrna. Dvignje se pokrovci, v zaboljih se vidi prekrasno, popolnoma sveže v belem svilenem papirju zavito sadje: jabolka — kakor kadarka, dolenska voščenka, nadalje druge, našini sadjarjem nepoznane vrste, take z gumbami, pikanci in moskatnega vonja, zoper drugod anžunška maslenka itd., plast za plastjo naloženo sadje, ločeno s papirjem.

Sadjarji so obmolnuli, Mičurin se je obrnil in se držal za trebuh. »Sadjarji ste, gospodje, na svetu in danes takoj usta hladili! Odidem za nekaj časa na obisk k sodraščemu sadjarju!«

Poprjeni so stali sadjarji, sprevidevili svoje neznanje. Videli so, da to pot ne kaže niti s petencem.

Ko pa ni bilo z lepa Mičurina nazaj, pri njih pa so se že delale pajevine v Zelodcu, pritele so pospravljali jabolka in hruške.

Skazi okno v Olimpu sta se smejava Zeus in Hera.

Slovenci bodo deležni sledčih navodil: Odale nadalje bodo cepili izkušnjo le lesniki, sadje bodo shranjevali na sodrašči način: v pesku, vsak slovenski gostilnigar bo v službu, da pripelje kdo otroka v gostilno, nudil celo leto — brez poziva — skledo skrbno umitega svežega sadja.

Nadaljevanje.

Resnica o alkoholu

Izvleček iz zanimivega predavanja dr. Slavka Gruma pod okriljem Sokola Zagorje

Zagorje, 14. maja

Sokolsko društvo Zagorje je priredilo v zimski sezoni niz uspehl predavanj z zanimimi predavatelji: Z. K. D. in odaval se je tudi domači predavatelj, književnik dr. Slavko Grum, z veden aktualno snovjo »Resnica o alkoholu«, snovjo, ki je bila že tolifikrat premeta, pa nam jo je predavatelj z njemu lastno tehnostjo in svojevrstnimi razglabljanji pokazal v neobičajni luči in prisamašo zaradi tega izvleček tega zanimivega predavanja za širši krog naših čitalcev.

Predvsem, tako je uvodoma poudaril ugledni predavatelj, vladar v pogledu protialkoholne akcije velika zlaganje. Na eni strani imamo v narodnem zaključku neboj povprečje in napitki, ki blagoslovijo to žalhtno kapljico in trto, na drugi pa prekljajce alkohola, ki prinaša narodno nešreco. Celo v najbolj poklicnih vrstah ne vladava isto mnenje.

Najprej si povsem nepristrane ogledimo pozitivne strani, torej koristi alkohola. Nek fiziolog se je dejel časa bavil s proučevanjem prehrane naših. Ugotovil je, da hrana ljudstev niti slučajna, ampak ima za osnovno svojo zakonitost v tleh, podnebju in gospodarskem momentu, kajti jedila niso vsem vsebine s sadjem, ki mu ga okolica nuditi, enako dostopna radi različno odmerjenih deharnih sredstev. Afrikanec v vročem periodu, ki bolj lenari in se malo giblja, ne potrebuje mnogo kalorij, zato se hrani iz Severniki, na primer Eskimi, konzumirajo ogromne količine masti in olja, ki nudijo izdatno količino kalorij v mrzlem kolju.

Pri tem je Durli ugotovil: kje žive na našem planetu gozdni delavci, ali težki, je le tem prehrana povsem enaka in sicer ima tri osnove: moko, mast in alkohol v najbolj navadni obliki. Z majhnim zaslužkom si morajo nabaviti hrano, ki vsebuje mnogo kalorij. Ta socialni moment jih je privedel v osnovi k isti hrani. Naš človek uživa žganje, slanino in heruš; Italijan polento, slanino ali sir in žganje. Vse delovno dni žive ob težki hrani, ki se jim predstavlja, ako ne bi užival alkohola. Saj je znano, da živijo topi toščo, torej pospresejo prehravo. Vidimo, da je ta način prehrane najenejši, obenem pa za mal denar nudi najvišjo količino kalorij.

Alkohol je tudi pozivilo. Velikomesten delavec krene po težkem delu v pivnico, da si prežene preurenenost, se nekoliko razvedri in tako svojo telesno pravilo za ugoden sprejem hrane. Je torej poživo duha in telesa. Če bi se ga ne zlorabilo, bi posmenil tudi visokovredno hrano. Samo en primer: kromični pijance ne uživa praktično nobene jedi več in to mesece, da leta in leta. Če sploh kaj poje, storiti to največ zato, da se opraviči svoji okolici. Če ne bi bil torej alkohol hrano, bi moral pijance kmalu umreti. Poleg tega je alkohol tudi zelo lahko prehajajoč. Treba ga je rezervirati za stare ljudi brez teka, za bolnike itd. Alkohol je torej ojačevalce teka. Užit pri vabi silne in tem ustvari dispečerijo za prehravo. Francozi popijejo pred jedjo človeščino, Angleži viski. Saj celo sveto pismo hvaji alkohol, ki oči misli, daje dobro voljo in lepše gledanje v svet, da ne omisli nadaljnih koristiv redi.

Prehajamo k negativnim stranem. Opis morfij, kokain so zdravila, ki jih moramo uporabljati v pravi meri, sicer nastane zastrijenje. Isto je z alkoholom. V pravi meri je koristen, v večji pa vodi do zastrijenja. Zadost je, da nekako trajno zauživa neko mero alkohola, v nekaj letih nastopi kronično zastrijenje, elezne in duševne sile ohrome. Žije na površini telesa se razširijo, pojavijo se znani rdeči obraz s cvetom, čim in spremjamajoč se nosom. Sreča se zamesti tudi pri suhem človeku! Posledno piveva piva se ponajpre s tako zvanim monakovskim srečem. (Neki monakovi sodnik je moral soditi človeku, ki je v vinjenosti zagreljil delikti. Obosodi ga je, ker da ni mogel biti pijan, ker da je zaužil samo 4 do 6 litrov piva. To velja za tamožne razmere.) Okvaro trpi tudi želodci. Iz sečnice je znan želodčni katar, ki je nastal od uživanja alkohola. Skoraj vsak želodčni katar je tega izvora. Javila se s kašljem in

sluzastim izmeškom. V zvezj z Zelodčino, je tudi okvara jeter (jeterna cirroza), to je osušenje, ki vodi do vodenice in smrti. Znalo je tresenje prstov pri starejših krovnikih alkoholikov. V splošnem zmanjšuje pretiranje uživanje alkohola odpornost proti bozemnjim, pijučnim itd. Nesporo je bilo zadnje čase ugotovljeno, da vpliva na plodnost stanice, na same. Plod pijačni ali pijački je izvaren že v zametu. Potomej pijačni starši imajo degeneracijo življenje. Eden bo zločinec, ker manjkojo moralne zavore, iz istega vzroka bo holi prostutka, javlja se bojasti, živčna razvanzost, preobčljivost itd. Večak je ves malo okvarjen. Država nosi radi tegu ogromne izdatke s prebivalci, ječi bolnišnic, kar vse mora vaditi v treznostnem gibanju. Bodu popoln abstinent, kajti dober zgled najbolj vred.

Eden važnih pripomočkov v odločilnem boju proti alkoholizmu je telovadna vzgoja v načrtnem smislu besede. Zdrav duh v zdravem telesu kot načelno pravilo posreduje indikacijo, to je izzarevanje telesnih kreposti v dušo. Telovadec, ki se zaveda, da je močan, postane tudi moralno močan. Ne bo hinavski, ker mu hinavščine za samoobrambo ne bo treba. Vedno bo odškrl, posten in značajen. Zato vsak telovadec so deluje v treznostnem gibanju. Bodu popoln abstinent.

To zaključne besede je ugledni predavatelj nastavil na navzoče telovadeče pripomilke Sokola. Občinstvo ga je nagradilo z kleme in počitne besede z velikim odobravanjem. Izredno to njegovo misli načrtni javnosti zavedajo se, da je posebno v današnjem času potrebna odkrita beseda tu, kjer vladai največja zmeda in nedoseganost.

Zgolj zaradi slabih izkušenj, ker vemo, da je treba zahtevati nedosegljivo, da se doseže, že dosegljivo. Kakor htrlo začnemo piti, pijemo, pijemo, zmerom ved. Mladoščnik se mora na več način zadržati alkohola, ker utri sicer okvare v duševnem in telesnem razvoju. Kako ogabna in žalostna je slika, če napadajo starejši že dese v zibelki, podajo mu z žlico pijačo, da bo bolj vesel, lohitje zapesto. Odrasli pa bi moral uporabljati pijačo zelo zmerno, ne redno, ob posebnih prilika. Sicer stopijo na pot krožnega alkoholnega zastrupljenja.

Slovenci se zelo radi ponašamo s svojo kulturo. Nekaj angleški časnikar se je močno začudil, ko je videl, da je stopila mješavina s trga in za izkušnjo v knjigarni kupila knjigo. Kaj takega, tako je zapisal, bi najbrž nikjer na svetu ne opazil. V tem smislu smo sami kulturni. Tukti avtomobilisti so razkricali uprav na košček zemlje kot nevaren za voznike, ki posebno ob nedeljah ves čas srečavajo na poti opotekajoče se postave pijačev. Alkoholizem je naša kulturna sramota! Slovenski se mora udejstvovati v boju proti alkoholizmu. Dokler pa bo veljalo, da je junak, ki je koga v pjanosti napravil obladnega in bo vzbujal veselost, ko bo meril cesto in dokler bo vsak emelj odprel gostilno, in da bo dobil v gostilni pijačo Peter ali Pavel, pijači ali trezen, nedosegljivi ali stare, toličko časa bo ves boj brezploden.

Eden važnih pripomočkov v odločilnem boju proti alkoholizmu je telovadna vzgoja v načrtnem smislu besede. Zdrav duh v zdravem telesu kot načelno pravilo posreduje indikacijo, to je izzarevanje telesnih kreposti v dušo. Telovadec, ki se zaveda, da je močan, postane tudi moralno močan. Ne bo hinavski, ker mu hinavščine za samoobrambo ne bo treba. Vedno bo odškrl, posten in značajen. Zato vsak telovadec so deluje v treznostnem gibanju. Bodu popoln abstinent.

To zaključne besede je ugledni predavatelj nastavil na navzoče telovadeče pripomilke Sokola. Občinstvo ga je nagradilo z kleme in počitne besede z velikim odobravanjem. Izredno to njegovo misli načrtni javnosti zavedajo se, da je posebno v današnjem času potrebna odkrita beseda tu, kjer vladai največja zmeda in nedoseganost. AMF.

Iz Poljčan

— Občinski urad razglaša: Osebe, ki bodo neposredno pripomogle, da se izsledi razni zločinci, posebno pozivajo, se opozarjajo, da je v letošnjem banovinskem proračunu na ta namen določen kredit 20.000 din, od katerega se bodo podelitevajte razne nagrade. Lastniki vžigalknikov se opozarjajo, da do 29. julija prijavijo vse svoje vžigalknike pri tuk, oddelku finančne kontrole in plačajo letno takso. Vse neprijave se bodo sicer smatrane za tihotapstvo. Poslednji je, da se pozivajo vsi lastniki psov, ki se istih niso prijavili in plačali redne letne takse, da to nemudoma store. V naslednjih dneh bo namreč končal pobral vse pse, ki bodo brez predpisanih pasjih znakov, lastniki pa bodo razen tega še kaznovani. Vojaki obvezniki, ki se čutijo nesposobne za nadaljnjo vojaško službo, pa se dosedaj niso bili po rekrutni komisiji pregledani, naši pa so zaradi pregleda takoj prijavijo pri občini. Prav tako se vsi vojaški obvezniki, ki so postali sposobni za vojaško rezervno vojsko, kakor tudi oni, ki so postali naši državljanji, in oni, ki iz katerega koli vzhoda še niso položili vojaške prispevke pozivajo, da se zadevno javijo na občini. — Zgodanje je zanesljivo na vse vodne hrane v Slov. Bištrici, na kar se vsi interesanti opozarjajo.

— V prihodnjih dneh bo prispeval sestav, ki se bo delila med veče in siromašnje ljudstvo. Kdor želi dobiti koruzo, se mora brezpogojno takoj javiti pri svojem najbližjem občinskem odborniku. Občinski odborniki bodo v svojem rajonu takoj se stavili sezname najbednejših ter spiske predložili g. predsedniku občine, na podlagi katerih se bo potem dodelila koruz.

— Iz Sokola. Tukašnji Sokol je izvedel na Vnebohod svoj in priravnost. Na zbornem mestu se je ob tej priliki zbral članstvo, našrascjal in dca, kjer jim je staresta na kratko objasnil pomen takih dnevnikov. Nato so odkorakli pripomilki z zavetom na čelu proti Brežnici, kjer je bila bratom in sestram prečitana poslanica domačega okrožja. Po pesmi »Hij Slovenec je bil nato razhod. Članstvo, ki se je udeležilo tega pohoda, je s tem neučrščeno pokazalo svojo sokolsko zavednost in disciplin.

— Afrokholna blaznost v očjih posameznega se javlja s tem, da so več opis

Tak je pa njihov red

Kako se počutijo pod novimi gospodarji na magistratu stanovalci mestne hiše na Jegličevi cesti

Ljubljana, 15. maja.

Spoštovani g. urednik!
Pred kratkim Vam je v >Slovencu na Vašo poročilo o čudnem ravnanju tanovanjskega odseka pri mestnem magistratu odgovoril sam načelnik tega odseka g. Stojo. V svojem odgovoru je naglasil, da še nikdar ni bilo v tem odseku takega reda, kakor pod sedanjimi gospodarji. V dokaz njegove trditve vam, ki vas zanimala, opisem vzoren red, ki vladala v mestni kasarni na Jegličevi cesti.

Pod prejšnjim upravama smo imeli v hiši upravitev, sedaj že pokojnega g. Emila Medveda. On se je brigal za red in mir v hiši in to z uspehom. Naše dvorišče je bilo kakor cvetoč vrt. Orah prav kvar, m plodne zemlje, ki jih iz naših stanovanj vidimo, je pustil negotavi, okrog zelenih gredic pa nasaditi pisaneča cvetja tako, da nismo preveč tripli pod enolinkom, ubijajočim pogledom na pusto zidovje in betonska tla. Prvi!

Družič je strogo nadziral stranke, da so čistile pripadajoča jim stopnišča, hodnike itd tako, da je v hiši vladala vzerna snaga. Pometalo se je in ribalo in niste našli pajevine po zidu, niti smeti po hodnikih, ker se je vsaka stranka zanimala, da tudi čez dan pogleda, kakšen je njen rezon.

Tretjič, Skrbel je za mir v hiši in na dvorišču, zabranjeval postajanje in skakanje po stopnicah ter kričanje in igranje na dvorišču. Otrokom je bilo odkazano igranje na prostoru za hišo, da s svojim glasnim igranjem ne bi motili miru

Bivši zapravljevalci so nas od časa do časa obiskali, pregledali kasarno in odredili tu in tam kako popravilo, seveda na račun mestne blagajne! To se ne dogaja več. Če so se svoj čas stranke kaj pregrešile, so bivši gospodje takoj izjali primerno okrožnico in nevedne poducili a porecene pokarali.

Se dobivamo okrožnica. Dvakrat na leto. Imenuje se: Pralni red. Tega se seveda nihče ne drži.

(logaritmov) Štedijo

V interesu splošnega dobra bomo pogrešali tudi pralni red, morda še lažje, kadar naše cvetoče gredice. Saj, razumemo, da bi mesto preveč utrpelo, ako bi nam poslalo za dva dne vrtnarskega delavca, da bi malo obrnil z ozko gredico cvetje. Mestna vrtnarska vsega tega sploh nima. Sicer pa bi naločil, kaj takega zahtevati, kajti naše dvorišče ni park, nad cigar lepoto se radujejo mestni otetje in sploščano meščanstvo. Res škoda bi bilo potrošiti toliko denarja samo za 85 strank, ki kljub temu redno plaču-

Uspešno delo KJS na Jesenicah

Jesenice, 14. maja

Kolo jugoslovenskih sester na Jesenicah je imelo pred kratkim dobro obisk letni občni zbor. Iz poročil je razvidno da steje podružnica 298 rednih in 11 podpornih članic. Koščice so obdarovale za božične praznike 130 siromasnih otrok s perljom, oblikami, obutvijo in pletenjami, katere so učenke V., VII. in VIII. razreda, osnovne šole pod vodstvom agilne podpredsednice s. Matilde Mušičeve same izvršile.

Da je lepa obdaritev tako dobro uspel, mora Kolo jo socialno čutela javnost ter obdarovani Zahvaliti industriju gošpodu Avgustu Westnu, generalnemu ravnatelju KID g. Karolu Nootu, ravn. g. ing. Leonu Dostalu, namestencemu KID, mestni občini in učiteljstvu, trgovcem, obrtnikom in ostalem jesenškemu občinstvu.

V odboru so bile za l. 1937. izvoljene našle: Predsednica Vida, ing. Peruzzijeva, podpredsednica Matilda Mušičeva, Darinka Wožnjeva, I. tajnica Anica Čebuljiva, II. tajnica Maja Črnko, I. blag. Mici Merarjeva, II. blag. Kati Copova, III. blag. Elica Bertončeva, gospodarica Sabinka Meščekova, namestnica Anica Humrova, Mici Truhlarjeva, Marija Copova, Predsed-

Paul Hils:

Molčeci maščevalec

Roman

— Kaj pa če sem — morilka? — je vprašala naenkrat trdo in vočeh ji je začarel porogljiv plamenec.

Zdrzel se je, toda Daisy je opazila to in se zasmajala.

— Ne, ne advokat Morran — — v Londonu ostarem.

Presenečeno jo je pogledal.

— Ne mislim tega o vas, to sem vam že povedal. Toda če bi bili krivi, bi mi bilo v največjo sredo, če bi smeli odpotovati z vami in ustvariti za nju oba srečen dom nekje, kjer bi naju nihče ne poznal.

Nehote se je zasmajala njegovemu topemu glasu, toda takoj je postala zopet resna.

— Razumem dobro, da me nočete žaliti, čeprav bi me dvom v vaših besedah lahko žalil. Vem dobro, da mi hočete dobro, advokat Morran, toda če sem kriva — povedala sem vam čisto jasno, da nisem — bi ne pomagal noben kotiček sveta, pa nisem bo še tako dalet in zapuščen, da bi ne misli na to. To bi bilo vedno med nama kot nepremesa-

— Ne vem, kajti če bi... če bi...

41 Kar je izpremenila svoj glas z enim onih predvodov, ki so bili krivi, da je ni mogel nikoli dobra spoznati.

Toda o tem bi sploh ne smela govoriti. Obljubili ste mi, da mi boste pomagali, pa mi niti svetovati ne morete. Moram torej sprejeti leskavo prinčevovo ponujbo, če nočem priti pred sodišče, kjer bi me utegnili obesoditi kot morilko.

Neizprosna trpkost v njenem glasu mu je trgala srce. Ni se mogel premagati, da bi je ne prijet za roko:

— Ne, to se ne sme zgoditi — kar sanesite se name. Odlikomite princovo ponudbo, vatrjavajte pri tem odgovoru in prisegam vam, da so bo vse dobro iztekel.

— Ne upam si, — je odgovorila utrujeno.

— Vsaj nekaj dni še počakajte, — je prosil Bill.

— Prince Le Jing mi bo okrog šestih zopet telefoniral.

Nič ne de. Odgovorite mu, da se še niste odločili. Kar naj še počaka. Dokler misti, da še lahko upa, ne bo nesesar ukreni, saj ga dobro poznam. S tem pa pridobiva na čas. Moč, ki se imenuje »Molčeci maščevalec«, je jasno povedal, da se bili za odločitev. Morda gre samo še za nekaj dni in morda vas hoče še zaradi tega odstraniti iz Londona.

— Kdo neki je ta zagosteni moč?

— Nimam pojma. Torej boste odlikomili princovo ponudbo?

— Še je oklevala, mroč našnj naravnost in nemirno.

— Ne vem, kajti če bi... če bi...

Iz Ljutomerja

Oseba vest. La Kadetka je premenčen k Sv. Juriju ob Ščavnici podpredsednik finančne kontrole g. Edward Turšek.

Pretekli teden je bil v Radgoni ustanovni občini zbor oljepravilnega in tukšnega prometnega društva. Zbor je vodil ing. Knez, ki je tudi poročal o pomenu društva. Ta predsednika je bil izvoljen ing. Vladimir Knez, čef terenske sekcije, v odbor pa gg. Svetec Janko, Talant Fran, Šabec Karol, Samec Franjo, Miklavščič Lovro, Cividin Stane, Jurč Alojz in Hoša Karol.

— Volitve v Cesanjevem. Za občino Cesanjevem bodo volitve 6. junija. S to občino bodo zaključene volitve v vseh občinah našega ozračja.

— Obeta se nam male čreščenj. Creščenje so bile letos v krasnem cvetju, bilo pa je skrajno slabo vreme, stalno deževje in jug. Že sedaj se vidi, da bo le male čreščenje. Nekoliko boljše bo v Medljomeru, kjer zalaže s čreščenjam okolico Ljutomerja.

— Nacionalna svetinja. 30. maja bo pri Sv. Juriju ob Ščavnici odprtje spomenika kralju Zdenčetju na kar opozarjamo javnost.

— Sokolska tombola v Ljutomeru v nedeljo je privabila mnogo obiskovalcev od vseh strani, celo iz daljnega Prekmurja in Medžimurja. Prvo tombolo, vrednost 2000

čin, je dobil Lukovnjak Ivan, Železar je Stančetina pri Strigovi. Tudi ostalo glavne dobitke so dobili takci, ki so jih potrebljali.

— Prvega počita je postal počita v Krščevem pri Ljutomeru. Kakor čujemo, se bodo modrači zavzelci za to, da se ta odlok razveljavijo.

— Delovni sestanek zvezkega sokolskega okrožja se je vršil v nedeljo v Ljutomeru. Zastopane so bile skoraj vse edinice. Dolgočki so se datumu društvenih nastopov. Televadni nastopi bodo: 20. junija v Ljutomeru, 4. julija pri Mali Nedelji, 11. julija v Veržeju, 12. septembra pa okrožni zbor v Ljutomeru. Za okrožnega načelnika je bil ponovno izvoljen vedeni načelnik g. Stopac Slavko, za načelnico pa gdč. Mara Ogorečeva.

— Dan pripravljenosti sokolista. Dan pripravljenosti načega sokolista je bil na dan Vnebovzetja in dosegel po načinu društva v četrtih lep uspeh. Radi slabega vremena so odpadli izleti, po obisku je pa naše sokolstvo pokazalo, da je disciplinirano.

— Obsojeni radi demonstracije. Zaradi nedavne demonstracije opokarniških delavcev v Radgoni je bil od srekega načelstva v Ljutomeru kaznovan Mulec Anton iz Noričke vrha in na dini zapora ali 200 dñ globoke. Drugi demonstranti so bili oproščeni.

Naš operni in koncertni naraščaj

Ljubljanski konservatorij — Drmota, Fratnikova, Antčeva, Štiligojeva, Smerkoljeva, Vidaličeva

Ljubljana, 15. maja.

Sodobni rod pa ne razume velikega veselja in zadovoljstva nas starih in starejših, ki gledajo vedno večje in močnejše pojavljvanje pevskoga kvalificiranega naraščaja. Toda rojaki, ki so na gledališčem in koncertnem oduš poslušali le izjemoma domačega solista, čutijo velikansko razliko med nekdajnimi in današnjimi časi. Od začetka višje glasbene kulture so nam bili solisti skoraj izključno Čehi, Poljaki, Rusi in Hrvati, kapelini in režiserji so bili takisto razni Slovani, a gledališki mojesti in tehnični celo Nemci. S toplo hvaležnostjo se jih spominjam, saj so nam vzdruževali operne, operete in čelo baletne predstave ter koncertne prirede, ki so bile neredko najvišje umetniške kvalitete.

Toda skoraj do prevrata so bili slovenski solisti silno redke pojave in še v svobodni Jugoslaviji so nam moral slovenski stalinisti gostje v glavnih ulogah biti solisti, kjer Slovencev še ni bilo dovolj. Sele z ustanovitvijo našega konservatorija se je polagoma začelo od slovenskih in drugih izposojencev docela odvisno stanje naše glasbe temeljito izpreminjati in naše petje, ki je bilo domača dodelj v zborih, redkokad pa tudi v solistikih, osamosvojiti.

Tudi iniciativa za ustanovitev našega konservatorija v Ljubljani je izšla takoj po prevratu na našega gledališča. Saj, je bila gledališča največ trpezo zaradi odvisnosti od tujine, kjer je moral iskati igralcev, pevec, režiserjev, kapelnikov, muzikantov in drugih umetniških delavcev. Zaradi bujne začetvje ali oživetja gledališč pri vseh osvobojenih narodih ali v izazova osvobojenih državah je bilo po prevratu že skoraj nemogoče dobiti iz tujine zares dobrih solistov in drugih vodilnih umetnikov. Tako nas je tudi sila primorala k emancipaciji. Naš ljubljanski konservatorij, česar skoraj do prevrata so bili slovenski solisti, so pred vsemi bili takisto razni Slovani, a gledališki mojesti in tehnični celo Nemci. S toplo hvaležnostjo se jih spominjam, saj so nam vzdruževali operne, operete in čelo baletne predstave ter koncertne prirede, ki so bile neredko najvišje umetniške kvalitete.

Toda skoraj do prevrata so bili slovenski solisti silno redke pojave in še v svobodni Jugoslaviji so nam moral slovenski stalinisti gostje v glavnih ulogah biti solisti, kjer Slovencev še ni bilo dovolj. Sele z ustanovitvijo našega konservatorija se je polagoma začelo od slovenskih in drugih izposojencev docela odvisno stanje naše glasbe temeljito izpreminjati in naše petje, ki je bilo domača dodelj v zborih, redkokad pa tudi v solistikih, osamosvojiti.

Tudi tudi o Štefaniji Fratnikovi smo prejeli izredno razveseljivo novico. Z Državno opero na Dunaju je pravkar podpisala pogodbo, ki jo obvezuje za »Čarobno piščale« (Mozart) na festivalu v Salzburgu. Opero uprizori elita Drž. oper in dirigira Arturo Toscanini. Fratnikova bo bila »drugo doma«, kar je posebno častno, ker po prvo doma ga. Koncert, dramatična prima, a »tretjo doma« ga. Torbory, prva mezzo-sopranistica, ki poje partije kakor so Ortrud, Aida i dr.

G. M. Rado Daničevlja, učiteljica Metzotove, Drmota, Fratnikova, Gostiča i dr.

nam piše: »Odkrito priznavam, da so take usode, kakršne doživljata Drmota in Fratnikova — da mlad pevec iz šolske sobe skoči v sredino ansambla dunajske državne opere — edinstvene. Oba sta velika in redka talenta, to je resnica; toda kako dolgo se morajo tudi veliki talenti boriti, preden dosegajo po letih tjakaj, kjer smeta ta dva oblagodarjenca začeti! Vsak dunajski pevski učitelj obeta svojim gojencem Državno opero, da potem zmanj prizadevajo fatamorgano. Jaz tega ne obetam nikomur, saj spada to v čarobne pravilice in bi bilo nepostenljivo obljubljajte. Take usode ustvarja Bog, višji kakor jaz, ubog človek! Na prav posebno povabilo Ant. Drmote pa moram še povedati, da je Štefanija Fratnikova predstavlja Drž. operi Drmota in na agent, ki nas je zato naskakoval. Dal Bog, da se moja želja v volju: »Jugoslavija na čelo!« urešenici vedno bolj.«

Kdo ljubi slovensko pevsko umetnost se mora radovati »usodenim« Drmote, Fratnikove in Metzotove, gojencev našega konservatorija. A na Dunaju je tudi naša Vali Smerkoljeva, ki prelepno napreduje in bo Binkoštost gostovala v Badenu. Dobila je že ponudbe za angažman, a se noče vezati

in nje je gostovanja, da se lahko vrne v Ljubljano.

— Najtežje delo je premagala Carmen Antčeva, ki jo je dvignila že ga. Foedralsko gospa doma, a je delala tukaj dalje ne utrdljivo z veliko inteligenco. Njen čudovito lepi material z redko velikim obsegom od nizkega C do visokega B je zvonč, in je pevka tako muzikalna in inteligentna, da se lahko nadjevamo prodornega uspeha, piše ga. Rado. »To bo po obsegu in timbru resnična mezzosopranistka.«

Na državni akademiji za petje in igralsko umetnost pa je že četrti šolsko leto Milena Štiligojeva, sestra bivše operne mezzosopranistke v Ljubljani in Beogradu. Tudi Milena je mezzosopranistka ter ima lep, velik in zdrav glasovni material, ki obeta, da se razvije najlepše. Kakor Antčeva hoče Štiligojeva vztrajati na Dunaju vsaj še eno šolsko leto.

Te dan smo poslušali končno Ksenijo Vidaličevi, ki s svojim bogatim glasom pod skrbnim vodstvom obeta že za bližnjo bodočnost, da se razvije v pevko, ki je bomo lahko veseli. Saj je točno, kar je zapisal kritik dunajskega največjega dnevnika: »Mlade talente je mogoče dvigniti, aki sta kapelnik in režiser le pripravljena dvigati jih!«

O ostalih majših naših pevcev in pevkah na Dunaju in druge ne bom poročila imenoma; izdam le, da tudi o njih prihajajo zelo ugodne vesti. Resnica je, da se lahko nadjevamo glede števila in kvalitete slovenskih solistov vel

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklici, izjave beseda Din 1, davek posebej
Za pismene odgovore glede malih oglašev je treba priložiti smamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

BUFFET S. J. JERAJ
na Sv. Petra cesti 38, Ljubljana
vam nudi prvovalno vina in
članje čez ulico:
Haloško belo ... Mr 7 Din
Srbsko Prokupac Mr 7 Din
Čvitek ... Mr 9 Din
Rizling ... Mr 9 Din
Burgundec beli Mr 12 Din
Hruškev sladki Mr 5 Din
Jabolnik ... Mr 4 Din
ZGARJE:
Tropinovec ... Mr 22 Din
Slivovka ... Mr 24 Din
Hruškev ... Mr 28 Din
Brinjevec ... Mr 32 Din
Rum, fini čajni ... Mr 32 Din
Prv. večjem odjemu primeren
popust. 1388

ZEFIR, POPELIN, TOURING
za moške srajce, GRAD za spodnje hlače
izborne kakovosti in v najnovejših vzorcih
priporoča
ROBERT GOLI
specjalna zaloge platina, belega in pralne
nega blaga.
LJUBLJANA, Ščitnburgova ulica 8.

50 PAR ENTLANJE
škranje, vezenje zaves, perila, monogramov, gumbic. Velička zaloge perja po 6.75 Din Julianac. Gospodarska 12. Vl. Trentkot, veterji suknjiči
24. L.

ROPALEŠE GLEICHENBERG
Stajerska

Neprekostljivo pri katařih, astmi, emfizi, srčnih bolečinah — Edinstvena klima, preizkušeni zdravili vreči, pridržne ogljikovo-kisle kopeli, pnevmatične kabine, inhalatorji. S e z o n a maj — september. Celoten penzion od 6 šilingov. Zahtevajte prospete. 22/L.

ABONENTE
na dobro domačo hrano sprjamem po zmerni ceni. Stari trg št. 28-III, nadst. levo, 716 zmerna.

KLIŠEJE
ENO
VCEBARNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NAŠIŠ 23

GOSTILNA NA OGLU BLEM WEISOVE IN ERJAVČEVE
cesto vam nudi iz večike novo dobole zaloge vsakovrstna vina: znameniti dingač, vugava 12, bela namizna dalmatinska vina in opolo po 10 Din. Nadalje stajerski burgundec, rizling ter najzornejši cviček 12 odstoten. Za Binkošte na dom. Cena po dogovoru. Pridite preprljate se. Garancija za vse vina. 1383

PEK! POZOR!
Pekarna se dobri takoj v najem eksistencija sigurna, mesečna najemnina samo 200 Din. Od kup inventarja za 4000 Din. Peče se dnevno do 400 Din. Pismene ponudbe na upravo »Slov. Narodac pod Pekarnac. 1370

„SLAVIJA“

Za binkošte praznike običajno staroznameno gostilno „Lovšin“

Gradišče št. 13.

(pri dramskem gledališču.)

Postržba je izborna, vina so pristna in naravna. Pivo je vedno sveže. S hrano bodo abonentki kot ostali gostje v vsakem oziru zadovoljni.

Danes otvoritev vrta!

Stev. 1366/37.

Razpis.

OBČINA VELIKA DOLINA, srez Brežice, razpisuje pragmatično mesto občinskega delovodja.

Solska izobrazba 4 razrede srednje ali njej enake strokovne šole.

Pravilno kolkovane prošnje, opremljene z listinami po čl. 7 in 8 uredbi o občinskih uslužencih, je vložiti v roku 1 meseca po objavi tega razpisa v »Službenem listu« pri občini.

OBČINA VELIKA DOLINA, dne 11. maja 1937.

Barve, lake,

firneže, šelak raznih vrst, najboljše oljnate barve in email lake ter vse v to stroku spadajoče, dobite najceneje v stari trgovini

IVAN JANČAR, Ljubljana
MIKLOSICEVA CESTA 4 in VIDOVDAWSKA 14.

POUK

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

STROJEPISNI POUK
Večerni tečaj za začetnike in izvajance. Vpisovanje dnevno od 6. do pol 8. ure zvečer. — Učna ura 2 Din. Christofov učni zavod. Domobranska cesta 15. 1355

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

KOMFORTNO STANOVANJE
z balkonom, solčno in mirno, v vihi blizu drame oddam s 1. avgustom. Naslov v upravi »Slov. Narodac. 1358

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

POLEMENTALSKI SIR
KG 18 DIN
Černe Oskar, Sv. Petra c. 35.

B. RANGUS
zlatar, KRANJ

Ure • zlatnina.
Zahtevajte
cenik.

Naši vozički so na patentiranih krogličnih ležiščih.

S. REBOLJ & drug

GOSPOSVETSKA C. 13

KOLESA
za vsakogar!

najugodnejše kupite le pri
»TEHNICK J. BANJAL,
Ljubljana.
Miklosiceva cesta 20.

VKNJIZBO

na prvo mesto z 8 odstotnimi

obrestmi, popoloma varno, od-

dam proti golovini ali vlogi

Mestne hranilnice. Ponudbe na

upravo »Slov. Narodac pod Št. 1390.

GLASBA

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

**GRAMOFONE IN
GRAMOFONSKIE PLOSCHE**
bivše tvrdke A. Rasberger dobiti po razprodajnih cenah v Dalmatinovi ulici 10 (nasproti hotela Strukla). 1312

DIATONICO HARMONIKO
novi, 6 poltonov, prodam, ali zamenjam za kromatično. Cavadek, Ljubljana — Glinice VII-2. 1382

DOPISI

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

DOBRO SITUIRAN GOSPOD
elégante pojave, išče istotako mlado domačo, staro 20 do 28 let za sopotovko na svetovno razstavo v Pariz. Ponudbe s sliko na upravo »Slov. Narodac pod Št. 1372.

VERNO PRIJATELJICO

v osebi prikupne, temperamente in značajne dame, ki bi ev. hodila z njim tudi na počitnice, diskretno išče nezadovoljen stajerski gospod uglednega položaja. Resne ponudbe, — one s sliko, ki se zanesljivo vrne, imajo prednost, sprejema uprava do 22. maja pod »Lepo medsebojno zaupanje. 1373

INSTRUKTOR

dvignite v upravu »Slov. Narodac pod Št. 1386.

POSEST

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

POSESTVO NA LEPEM KRAJU
v okolici Ptuj, ev. drugje, bliži železnice in ceste, kupim. Ponudbe na podr. »Slov. Narodac v Celju pod »Posestvo. 1380

STAVBNE PARCELE

v Vižmarjih in Št. Vidu poleg teleznic in kolodvora, zelo ugodno naprodaj tudi na obroke. Vodovod, elektrika poleg. Naslov v upravi »Slov. Narodac pod Št. 1381.

VKNJIZBO

na prvo mesto z 8 odstotnimi

obrestmi, popoloma varno, od-

dam proti golovini ali vlogi

Mestne hranilnice. Ponudbe na

upravo »Slov. Narodac pod Št. 1390.

VKNJIZBO

na prvo mesto z 8 odstotnimi

obrestmi, popoloma varno, od-

dam proti golovini ali vlogi

Mestne hranilnice. Ponudbe na

upravo »Slov. Narodac pod Št. 1390.

VKNJIZBO

na prvo mesto z 8 odstotnimi

obrestmi, popoloma varno, od-

dam proti golovini ali vlogi

Mestne hranilnice. Ponudbe na

upravo »Slov. Narodac pod Št. 1390.

VKNJIZBO

na prvo mesto z 8 odstotnimi

obrestmi, popoloma varno, od-

dam proti golovini ali vlogi

Mestne hranilnice. Ponudbe na

upravo »Slov. Narodac pod Št. 1390.

VKNJIZBO

na prvo mesto z 8 odstotnimi

obrestmi, popoloma varno, od-

dam proti golovini ali vlogi

Mestne hranilnice. Ponudbe na

upravo »Slov. Narodac pod Št. 1390.

VKNJIZBO

na prvo mesto z 8 odstotnimi

obrestmi, popoloma varno, od-

dam proti golovini ali vlogi

Mestne hranilnice. Ponudbe na

upravo »Slov. Narodac pod Št. 1390.

VKNJIZBO

na prvo mesto z 8 odstotnimi

obrestmi, popoloma varno, od-

dam proti golovini ali vlogi

Mestne hranilnice. Ponudbe na

upravo »Slov. Narodac pod Št. 1390.

VKNJIZBO

na prvo mesto z 8 odstotnimi

obrestmi, popoloma varno, od-

dam proti golovini ali vlogi

Mestne hranilnice. Ponudbe na

upravo »Slov. Narodac pod Št. 1390.

VKNJIZBO

na prvo mesto z 8 odstotnimi

obrestmi, popoloma varno, od-

dam proti golovini ali vlogi

Mestne hranilnice. Ponudbe na

upravo »Slov. Narodac pod Št. 1390.

VKNJIZBO

na prvo mesto z 8 odstotnimi

obrestmi, popoloma varno, od-